

duhovno življenje

LA VIDA ESPIRITUAL

1972
XXXIX
12

El Premio Nehru concedido a la Madre Teresa

El Consejo Indio de Relaciones Culturales ha otorgado el Premio Nehru a la madre Teresa, fundadora de las Misioneras de la Caridad.

Este premio, que supone en metálico la cantidad de 15.000 dólares, fue concedido en anteriores ocasiones al Secretario General de la Organización de las Naciones Unidas, U Thant, al Dr. Martín Lutero King y al famoso violinista Yehudi Menuhin.

Según el informe del Consejo Indio se ha concedido este premio a la madre Teresa por servir altruistamente, sin prejuicios nacionalistas, de casta o credo, y sin la esperanza de un reconocimiento público. Ha dado ejemplo de cómo, con un esfuerzo oculto, se puede contribuir poderosamente a la amistad y comprensión entre los pueblos.

La madre Teresa llegó a la India como miembro de las Hermanas de Loreto, rama irlandesa del Instituto de la Santísima Virgen María.

Durante algunos años se dedicó a la enseñanza en el colegio femenino de Calcuta, Loreto House. Deprimida por la presencia de moribundos y abandonados en las calles, obtuvo permiso para fundar la nueva congregación de las Misioneras de la Caridad, en 1950.

Desde entonces la comunidad ha atendido a unos 25.000 moribundos y les ha ayudado a morir en Kali Ghat, cobertizo donado por la municipalidad en el que han montado su centro asistencial.

PETER IN PAVEL NAM PIŠETA ZA BOŽIČ

„Zakaj še malo in prišel bo, kateri mora priti, in ne bo odlašal. Moj pravični pa bo živel iz vere, in če se odtegne, ne bo z njim zadovoljna moja duša.“

Mi pa nismo izmed tistih, ki se v svojo pogubo odtegujejo, ampak izmed tistih, ki verujejo, da tako rešijo dušo. (Hebrejcem 10, 37-39)

Kajti nismo se oprijeli izmišljenih bajk, ko smo vam oznanili moč in prihod Gospoda našega Jezusa Kristusa, ampak smo na lastne oči videli njegovo veličino. Tako je za nas preroška beseda še trdnejša, in prav imate, če pazite nanjo kakor na svetilko, ki sveti na temnem kraju, dokler ne zasije dan in ne vzide danica v vaših srcih. (2 Petr 1, 16-20)

Ker ste svoje duše v poslušnosti do resnice očistili za nehlinjeno bratoljubje, se goreče, iz srca med seboj vzljubite, prerojeni ne iz minljivega semena, temveč iz neminljivega: po božji besedi, ki živi in ostane. Zakaj: „Vse človeštvo je kakor trava in vsa njegova slava kakor cvetlica v travi: trava se posuši in cvetlica uvene, beseda Gospodova pa ostane vekomaj.“

To pa je beseda, ki vam je bila oznanjena. (1 Petr 1, 22-25)

Bodite torej, ljubi bratje moji, stanovitni, neomahljivi in vedno odlični v delu Gospodovem, ker veste, da vaš trud ni prazen v Gospodu. (1 Korinčanom 15, 58)

Končno, bratje, veselite se, spopolnujte se, tolažite se, bodite istih misli, živite v miru, in Bog ljubezni in miru bo z vami.

Ljubezen do Cerkev: znak dobrega katoličana

Ljubezen do Cerkev je eden bistvenih znakov dobrega katoličana. Vernik ve, da je Cerkev Kristusovo skrivnostno telo, čigar glava je Kristus, udje pa vsi krščeni. Kako bi torej dober katoličan ne ljubil svojega Odrešenika in tistih, ki jih On ljubi ko ude svojega telesa! „Kdor Kristusa ne ljubi, naj bo preklet“, pravi sv. Pavel.

Toda glede ljubezni do Cerkev vlada med kristjani neka nejasnost. Vsi sicer pravijo, da ljubijo Cerkev in so tudi brez dvoma iskreni v svoji trditvi. Pogosto pa se izkaže, da ne ljubijo vsi iste Cerkev.

Nekateri pojmujejo Cerkev kot samo duhovno stvarnost, sestavljeno iz svetih ljudi, evangeljsko ubogo in vodeno od hierarhije, ki je v vsakem pogledu na višini svojega poslanstva. Žal Cerkev dejansko ni takšna. Njenih dobrih 19 stoletij zgodovine jo prikazuje delno v drugačni luči: njeni člani so nepopolni ljudje, njene ustanove so daleč od ideala, po katerem stremijo. Njena pot skozi zgodovino še zdaleč ni podobna kakšnemu zmagoslavnemu pohodu, čeprav lahko pokaže tudi na mnoga, resnično velika

dela; je prej težka in naporna in na njenem obličju ne manjka gub in prahu.

Ko se ti idealisti znajdejo pred podobo te dejanske Cerkev, se je mnogi ne upajo ljubiti, se odvrnejo od nje ali pa ljubijo na njej le tiste poteze, ki odgovarjajo njihovi idealni podobi o njej. Ostro pa kritizirajo tiste poteze, ki niso v skladu z idealno podobo, kakršno so si v svojem srcu o njej ustvarili. Od tod tista neprizanesljiva, ostra kritika Cerkev, ki jo posebej danes izvajajo mnogi verniki nad Cerkvijo.

Ni vsaka kritika dobra in upravičena. Nič slabega ni mirna in ljubezni prežeta kritika napak in slabosti na podobi Cerkev. Da le tisti, ki to kritiko vrši, ne pozabi, da je on prvi in morda bolj kot drugi nezvest evangeliju in zato sokriv izpačene podobe, kakršno Cerkev kaže svetu o sebi. Kdor se tega res zaveda, bo njegova kritika ponižna in prizanesljiva. Skušala bo opravičiti človeške slabosti v Cerkvi.

Negativna, destruktivna kritika pa ne prizanaša nikomur in ničemur v Cerkvi. Pač! Samemu sebi. Pogosto je sicer tudi v takšni kritiki veliko resnične ljubez-

ni do Cerkve — trpeče in ranje-
ne ljubezni zaradi mnogih reči, ki
niso v Cerkvi takšne, kot bi si jih
vsi želeli. Nepotrpežljiva ljube-
zen je to, ki bi rada videla Cer-
kev že sedaj na tem svetu, vso
lepo, vso brezmadežno, vso sveto.

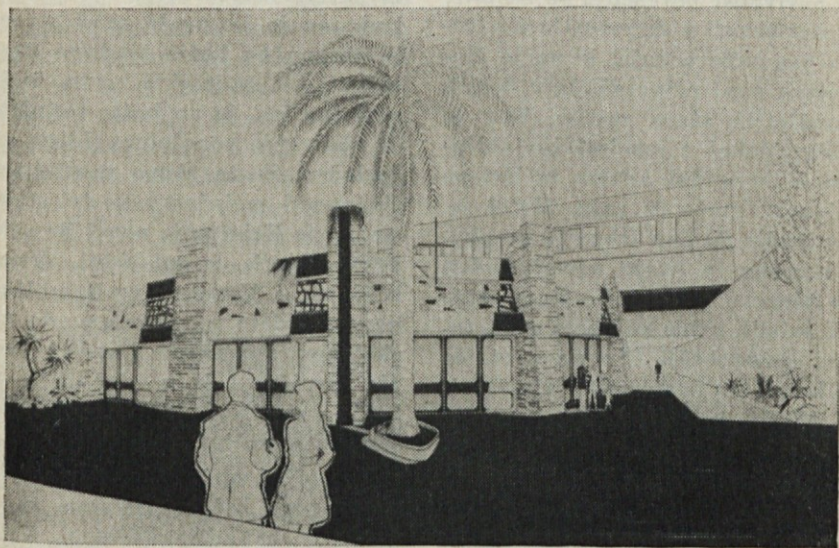
Resnična je lahko ta ljubezen,
razsvetljena ni. Podoba namreč,
ki jo imajo o Cerkvi, ni podoba
tiste Cerkve, kakršna je z zgodo-
vinsko nujnostjo na tej zemlji in
kakršna bo v večji ali manjši me-
ri ostala, dokler bo hodila po po-
ti zgodovine. Šele v svojem do-
končnem stanju, na bregu več-
nosti, bo Cerkev takšna, kakršna
si vsi želimo.

Kdor res ljubi Cerkev, bo lju-
bil to Cerkev, ki dejansko je, če-

prav je ne bo ljubil v njenih sla-
bostih in pomanjkljivostih. In če
jo bo skušal reformirati, bo to
reformo začel najprej izvajati na
samem sebi in bo tako vsaj na
enem udu, na samem sebi, po-
skušal olepšati podobo Cerkve.
Potem bodo njegovi reformni po-
skusi imeli značaj pristnosti in
bodo uspešni. Svetniki so tudi re-
formirali Cerkev, a niso udarjali
po njej takorekoč od zunaj, am-
pak so s svojim svetniškim živ-
ljenjem začeli izvajati prerod od
znotraj.

Ljubimo to Cerkev, ne neko
njeno idealno podobo in prav ta
ljubezen nas bo priganjala, da
bomo začeli reformo pri sebi.

P. Alojzij Kukovica DJ

Načrt spominke cerkve Marije Pomagaj v Buenos Airesu (arh. M. Eiletz)

Skrivnost učlovečenja

SKRIVNOST

V adventnem času smo in se pripravljamo na svete božične praznike. Skrivnost našega odrešenja se znova odkriva pred našim duhom in vzbuja v nas svete misli in čustva hvaležnosti in ljubezni. Božji Sin se je učlovečil, postal je v vsem nam enak, razen v grehu. Kot malo, nebojčeno dete se v bornem hlevcu rodi iz deviške Matere in joka, ker mu je mraz, joka kakor vsak človeški otrok, ko vstopi v to našo zemljo, ki je in ostane kljub vsemu napredku solzna dolina.

Skrivnost odrešenja se začenia uresničevati s skrivnostjo Kristusovega učlovečenja, ki se je človeštvo nanj pripravljalo v dolgih tisočletjih stare zaveze. Bog je dolgo čakal z izpolnitvijo obljube, ki jo je dal Adamu in Evi po njunem grehu v raju. Hotel je, da ljudje do dna izkusijo grenkobo greha in svojo nemoč, rešiti se njegove oblasti. Ko pa po božjih mislih pride polnost časov, tedaj pride božji Sin na svet, se učloveči po Svetem Duhu v Devici Mariji in se v božični noči v Betlehemu rodi ter se tako ponižno vključi v človeško občestvo.

„In Beseda je meso postala in med nami prebivala, polna milosti in resnice“ (Jan 1, 14).

Nobenemu človeku ni dano, da bi doumel skrivnost učlovečenja božjega Sina. Naša pamet ne more uvideti, kako je mogoče, da se v Odrešeniku, ki je druga božja oseba, družita dve naravi: božja, ki je Jezusu skupna z Očetom in Svetim Duhom v skrivnosti svete Trojice, in človeška, ki je enaka naši, obstoječa iz telesa in duše. Večni Bog se rodi v času; neskončni, vsemogočni Stvarnik joka v jaslicah in ga Marija povija v plence. Nedoumljiva je ta skrivnost; le božja neskončna ljubezen jo je mogla zamisliti in le neskončna božja modrost uresničiti. Ali, če je skrivnostno tudi nedoumljiva, je pa božje razodetje glede nje popolnoma jasno in razločno. Sveto pismo nam o tej skrivnosti razločno pove tri stvari: Jezus Kristus je pravi Bog, je pravi človek, v eni sami, drugi božji osebi. Vse to je po Bogu ljudem razodeto z namenom, da to skrivnost spreimejo z vero v božjo resničnost in z zaupanjem v božjo avtoriteto, ki ne more goljufati ne goljufana biti.

V ponižni veri poklekujemo kristjani pred božjim Detetom in s Cerkvijo hvaležno kličemo: Kristus se nam je rodil — pridite, molimo!

ZMOTNE RAZLAGE

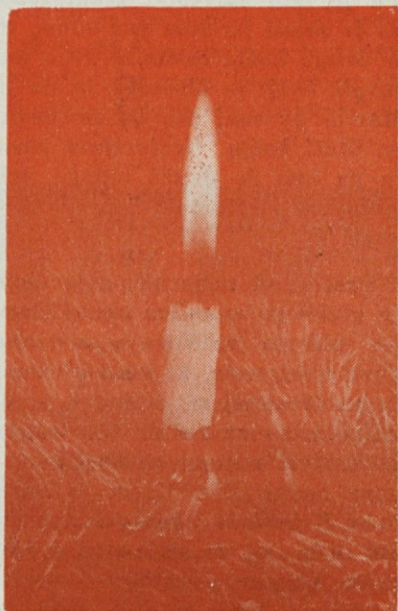
Ker je skrivnost učlovečenja tako globoka kakor sama skrivnost svete Trojice, je človeški um, v preveliki samozavesti, že od vseh početkov prišel do zmotnih razlag.

Že v prvem stoletju krščanstva nastopijo doketi, ki učijo, da je imel Jezus le navidezno telo, ker se jim je zdelo nemogoče, da bi se večni, sveti Bog združil s snovjo, ki so jo oni proglašali za zlo. Proti njim nastopi sveti Janez apostol je zato prav zaradi njih zmote v začetku svojega evangelija z vsem poudarkom piše: „Beseda je postala meso.“ Hoče s tem zavrniiti vsak dvom, da bi Odrešenik ne imel resničnega človeškega telesa, da bi ne bil iz mesa in krvi, kakor vsak človek. S tem pa je že v začetku zavrjneno zmotno mnenje, da je materija počelo zla in da je tedaj tudi človeško telo podvrženo zlu. Ko uči, da si je božji Sin privzel resnično človeško telo, s tem tudi brani že v začetku resnično Marijino božje materinstvo.

V tjetjem stoletju nastopi duhovnik Arij iz Aleksandrije v Egiptu in uči, da Jezus ni v resnici Bog kakor Oče, ampak, da je le najpopolnejša božja stvar, nadčloveško bitje, ki zavzema posebno, vzvišeno mesto med Bogom in ljudmi. Po njegovem nauku Jezus ni enak Očetu, ampak mu je le podoben. Ker je to učenje skriv-

nost učlovečenja približalo pojmovanju množic, ki so se iz poganstva zgrinjale v Cerkev in se je zdelo sprejemljivo tudi mnogim duhovnikom in škofom, je Arijev nauk zavzel silne mere in ogrožal sam obstoj krščanstva. Na pobudo cesarja Konstantina Velikega se je zbral v Niceji, blizu Konstantinopla, leta 325 prvi vesoljni cerkveni zbor, ki je Arijevo zmoto slovesno obsodil. Po nicejski veroizpovedi je Jezus Kristus edinorojeni Sin božji, ki je iz Očeta rojen pred vsemi veki in je Bog od Boga, luč od luči, prvi Bog od pravega Boga. Rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom in je po njem vse ustvarjeno.

Sto let po Ariju se dvigne v

Cerkvi carigrajski patriarh Nestorij. Če je Arij skušal približati skrivnost učlovečenja spoznanju, trdeč, da Kristus ni pravi Bog, je Nestorij zanikal v Kristusu njegovo enovitost. Po njegovem učenju je Kristus človek, posinovljen po drugi božji osebi in z njo tako tesno združen, da je tudi sam deležen božje slave. Marija ni božja, ampak le Kristusova mati. Odrešenik ni ena sama božja oseba, ampak sta v njem dve osebi, božja in človeška. Tudi ta nauk je bil lažje umljiv kot resnična skrivnost svete vere. Ali bil je kriv nauk, ki je ogrožal temelj krščanske vere. Bil je obsojen na vesoljnem cerkvenem zboru v Efezu, v Mali Aziji, leta 431. Tu je bilo slovesno proglašeno, da je Jezus Kristus ena sama, to je druga božja oseba, v dveh naravah, božji in človeški, in da je Marija po vsej pravici imenovana Mati božja. Nestorijeva zmota pa ima še danes mnogo pripadnikov v vzhodnih ločenih Cerkvah.

Tretja od nevarnih zmot ima za glavnega znanilca opata Evtiha, priorja velikega samostana blizu Carigrada, ki nastopi kmalu za Nestorijem. Njegovi predhodniki so zavračali Kristusovo božanstvo, oziroma edinost njegove osebe, Evtihij pa je hotel prav Kristusovo božanstvo potrditi in je učil, da se je v njem človeška narava popolnoma stopila z njegovo božjo naravo, tako da

Kristus dejansko ni bil resničen človek, ampak le Bog, z eno samo in to božjo naravo. Po grškem izražanju se ta zmota imenuje monofizitizem, nauk o eni sami naravi. Obsodil jo je vesoljni cerkveni zbor v Kalcedonu, leta 451. Tu je bilo slovesno proglašeno, da je Jezus Kristus v polnem pomenu besede pravi Bog in pravi človek, enega bistva z Očetom po svojem božanstvu in istega bistva kot mi po svoji človeški naravi. Te veroizpovedi kalcedonskega koncila niso sprejele vse vzhodne Cerkve in tako imajo tudi monofiziti na vzhodu pristašev, h katerim se npr. prištevajo Armenci in krščanska Abesinija.

Še so vstajale nove zmote, npr. o eni sami in to božji volji v Kristusu in se, kot smo videli med letom, v naših ,asih v novih oblikah ponavljajo. Vendar so ti prvi koncili v Niceji, v Efezu in v Kalcedonu pravo vero obranili, jo utrdili in pravilno razložili. Ti koncili so zato kakor neporušljivi stebri v svetišču naše vere. Lahko se še vedno razmišlja in razpravlja o skrivnosti učlovečenja božjega Šina in Odrešenika, lahko se išče novih izrazov, ki bi bili bolj dostopni umevanju modernega človeka, a jedra imenovanih koncilskih veroizpovedi se ne sme nihče lahkomišljeno dotikati. Je v njem srce skrivnosti, po kateri je božji Sin zaradi nas in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes in postal človek.

POMEN SKRIVNOSTI

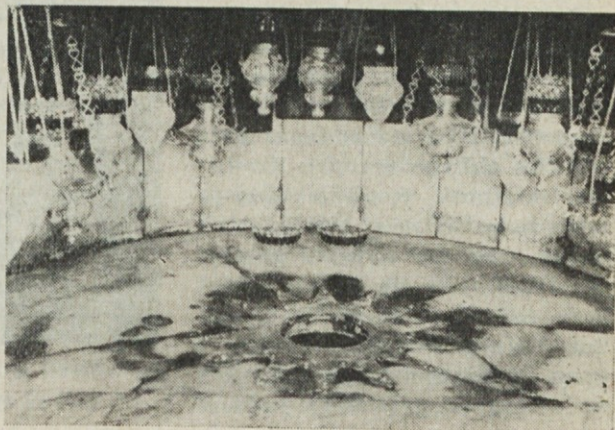
Ako Jezus iz Nazareta ne bi bil Bog, to je edini, naravni Sin Očeta, tedaj nam ne bi mogel pričati o Bogu kot iz pravega vira, kot neposredna priča. Bog bi ostal za nas v nedostopni daljavi, Bog, ki je sicer stvarnik, ki pa se za stvarstvo ne zanima; ki se ga je sicer treba bati, ker strogo kaznuje tiste, ki se od njega oddaljujejo, ki ga pa ni mogoče ljubiti kot Očeta. Jezus sam pa nam govori: „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje“ (Jan 3, 16). Torej je učlovečenje božjega Sina predvsem dejanje božje ljubezni do človeškega rodu. Človek se je Bogu uprl in se odtrgal od njega, Bog pa v svoji neskončno usmiljeni ljubezni pošlje lastnega, več-

no ljubljenega Sina, da pride med nas in se za nas daruje, da nas kot svoje brate spet spravi in zbliža z Očetom in nam s svojo smrtjo na križu zasluži božje posinovljenje in večno življenje. S svetim Janezom moremo hvaležno govoriti: „Kdorkoli prizna, da je Jezus Sin božji, je Bog v njem in on v Bogu. In mi smo spoznali in se uverili o ljubezni, ki jo ima Bog do nas. Bog je ljubezen in, kdor ostane v ljubezni, ostane v Bogu in Bog ostane v njem“ (I, 4, 15-16).

Iz tega lahko spoznamo, da nicejska veroizpoved v Kristusovo božanstvo prav zato ni nekaj indiferentnega. Je to temeljna in življenjska dogma krščanske vere.

Kar pa je rečeno o božanstvu učlovečene Besede, proglašenem v Niceji, isto velja tudi glede efeškega in kalcedonskega koncila, ki

Kraj
Jezusovega
rojstva
v Betlehemu

je proglasil, da je bil Kristus tudi pravi človek, v vsem podoben nam, razen v grehu. Cerkev stanovitno uči to nadvse tolažljivo resnico, ki nam Jezusa popolnoma približa, da sicer v strmenju, pa v nepopisni hvaležnosti in ljubezni, prihajamo k njemu, prvorojenemu izmed mnogih bratov, prave- mu in popolnemu človeku s človeško dušo in telesom, s človeškim srcem in čustvovanjem, s popolno človeško svobodo, s popolno človeško zavestjo, s popolno človeško voljo. Človek je, ki trpi smrtni boj na Oljski gori in v joku prosi Očeta, naj mu odvzame grenki kelih trpljenja; človek, ki na križu, v največji srčni stiski, glasno toži Očetu, zakaj ga je zapustil. Človek, ki je šel skozi vse telesne in duševne bridkosti in nam zato s polno upravičenostjo govori: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil“ (Mt 11, 23).

Osservatore Romano v kate-ljanščini je v št. 30 leta 1972 objavil lep in globoko zamišljen pastirski list belgijskega kardinala Suenensa, z naslovom Jezus Kristus. Ko obširno govori o Kristusovi skrivnosti, vprašuje: Kdo je torej Jezus Kristus? Ali je samo človek, v resnici največji in najpopolnejši, kar jih je kdaj žive-lo na zemlji, — ali je Sin živega Boga? Mnogi se danes — pravi — temu vprašanju izogibljejo, češ da je drugotnega pomena. Kakšna

je razlika, ako priznam Kristusa za Boga, ali ga gledam le kot najpopolnejšo božjo stvar? — tako je vprašal nekje v naših dneh mlad fant ob koncu teološkega tečaja. Razlika — pravi kardinal — je odločilnega pomena. Od odgovora nanjo zavisi resničnost naše vere. V tem odgovoru gre za bistvo krščanstva. Nicea, Efez, Kalcedon ne pripadajo le krščanski preteklosti, marveč so danes prav tako aktualni kot tedaj. Kar so ti koncili slovesno proglasili, je tudi danes bistveni pogoj in temelj vse naše vere, vsega našega upanja in vse naše ljubezni.

Alojzij Košmerlj

Božič je pomenljiv praznik tudi za človeka 20. stoletja

Tretji svet

V prejšnjih številkah naše revije smo skušali čimbolj stvarno in nepristransko predstaviti material, ki se nanaša na gibanje duhovnikov za 3. svet v Argentini. Predstavili smo izjave in ravnanje članov gibanja in tudi njim nasprotno pomisleke, pridržke in sodbe drugače mislečih laikov, duhovnikov in zlasti episkopata. Na podlagi te dokumentacije si vsak bralec lahko ustvari lastno sodbo.

Na kratko bomo skušali strniti naše gledanje. Vsega v gibanju ne moremo ne brezpogojno odobravati in ne brezpogojno obsojati. Razlikovati moramo pri njem dobre ali vsaj sprejemljive prvine od drugih, ki jih je treba zavreči.

Kot pozitivno stran omenimo njihovo zavzetost za družbeno in gospodarsko zboljšanje revnejših ljudskih slojev, za večjo socialno pravičnost in za osamosvojitve od izkoriščanja tujega kapitala.

Stanje nerazvitosti in pretirane družbene, gospodarske in kulturne neenakosti v deželi je dejstvo, čeprav člani gibanja večkrat neupravičeno predstavijo kak posebno patetičen primer kot nekaj tipičnega in splošnega. Dejstvo je tudi izkoriščanje, ki ga izvajajo nad širšim ljudskimi plastmi domače manjšine ali tuji kapitali. To ugotavljajo in grajajo tudi okrožnica Populorum progressio in škofov-

ski dokumenti iz Mendellina in San Miguela.

Številni so tudi klici cerkvenega učiteljstva vsem kristjanom, naj iščejo rešitve tem težkim problemom. S krivičnim stanjem se je treba pogumno spoprijeti in krivice odstranjati. Zdrav razvoj terja globoke in drzne spremembe. Ne smemo se zadovoljevati le z lajšanjem zlih posledic, ampak je treba iskati in odstraniti vire socialnega zla.

Cerkev se je v Latinski Ameriki večkrat naslanjala le bolj na imovite sloje prebivalstva in na vlade, ki niso zmeraj pokazale zadosti socialnega čutenja. Člani gibanja opozarjajo hierarhijo, naj zrahlja pretesne vezi te vrste in se bolj povezuje z nižjimi in zapostavljenimi ljudskimi sloji, ki jih je Cerkev v preteklosti večkrat zemarjala.

Proti zlorabljanju zasebne pravice do premoženja tudi poudarjajo z dokumenti cerkvenega učiteljstva, da je Bog ustvaril zemljo z vsem, kar vsebuje, za uporabo vseh ljudi, tako da morajo ustvarjene dobrine pritekati v pravem razmerju v roke vseh ljudi. Nihče ni upravičen, da si prilašča za svojo izključno uporabo tisto, kar presega njegove potrebe, če drugi ljudje nimajo zadosti, da bi zado- stili osnovnim življenjskim potre-

bam in mogli živeti človeka dostojno življenje.

Zavračamo pa metode in sredstva, ki jih člani gibanja uporabljajo, odobravajo ali svetujejo za dosego svojih ciljev.

Z gnevom in odporom se posvečajo kritiziranju in rušenju sedanjih družbenih struktur. V tem so nepopustljivi in kar zagrizeni. Te naj bi nadomestil nek latinskoameriški socializem, ki ga pa natančneje ne opredelijo. Najbrž naj bi slonel na marksizmu, ki ga uporabljajo za presojanje razmer, iskanje vzrokov krivičnega stanja in nakazovanje rešitev, čeprav odklanjajo stalinizem. Tako kot so neizprosni v zavračanju sedanjega liberalnokapitalističnega sistema, so kar naivno blagohotni v presojanju socialističnih dežel. Na Kubo in Čile gledajo z odkritim občudovanjem. Na vsak korak obtožujejo ameriški imperializem, nikdar pa ne omenjajo zatiranja svobode in težkega gospodarskega in družbenega položaja v komunističnih deželah. Nevarnost komunizma v deželi pa vztrajno omalovažujejo.

Iz svetega pisma in iz cerkvenih dokumentov jemljejo citate iz konteksta in jih samovoljno razlagajo. O škofih in njihovih izjavah se prezirljivo in posmehljivo izražajo. V gibanju je opaziti duha, ki ni cerkven. Proti cerkvenemu učiteljstvu pretirano poudarjajo osebne karizme in „preroškega duha“, ki je pa po vsej po-

dobi le za obtoževanje socialnih krivic in cerkvenih predstojnikov.

Za zrušenje obstoječe družbe neodgovorno opravičujejo hudodelstva teroristov, češ da se po mirni poti ne bo doseglo potrebnih sprememb in nove družbe za novega človeka. Menijo, da bodo spremenjene strukture nekako avtomatično porajale nove ljudi, ki se bodo zavedali svoje socialne razsežnosti in vestno spolnjevali obveznosti do sočloveka in družbe. Ne zavedajo se, da je proces obraten: da je treba spremeniti in izboljšati človeka, da bo potem spolnil tudi družbo in njene strukture.

Čudno je, da se ne zavedajo, da je poslanstvo Cerkve bistveno iz prvenstveno religiozno. Ravno tako poslanstvo duhovnikov. In da bo duhovnik najbolje in najuspešnejše pripomogel k izboljšanju družbe z vestno opravljenim svojstvenim duhovniškim delom. Ob tolikem pomanjkanju duhovnikov, ob tako hudi verskomoralni krizi in tako pomanjkljivem verskem oskrbovanju pretežnega dela vernikov na farah, v bolnicah in šolah, bi se morali duhovniki osvestiti in posvetiti predvsem le duhovniški službi in za reševanje gospodarskodružbenih problemov vzgajati in spodbujati laike, da v krščanskosocialnem duhu odločno in aktivno sodelujejo pri gradnji bolj pravičnega družbenega reda in boljšega sveta.

J. Š.

Življenje v Kristusovi resnici

Konec pastirskega pisma škofov Jugoslavije o veri

„Resnica v krščanskem smislu ni tisto neomejeno področje, ki bi si ga morali prisvojiti z miselnim naporom; to je resnica evangelija, razodeta Očetova Beseda, navzoča v Jezusu Kristusu in prežarjena z Duhom. To je resnica, ki jo moramo sprejeti z vero, da bi **PREOBLIKOVALA NAŠE ŽIVLJENJE**“ (Riječnik bibl. teol. 345).

Kristusova resnica je Jezus Kristus sam. „Jaz sem pot, resnica in življenje“ (Jan 14, 6). Njegova resnica je osebna „novost in veselje“, ta resnica je kaži po naši pameti, istočasno pa tudi gibalo našega srca in volje. Odpira nam sama „osnovno razsežnost krščanskega življenja“ (Trid. sess. III. c. VII), vpelje nas v zvezo in življenjski objem z Bogom. To ni samo eno dejanje priznanja, prav tako ni vrsta notranjih dejanj spoznanja. Človek v Kristusovi resnici zavzema svoje „osebno stališče, temeljno in popolno stališče, ki daje zaključno smer življenja. Ustvarja se v globinah človekove svobode, znotraj kliče človeka z milostjo k intimnemu življenju z Bogom in prevzame celotno človekovo osebo v nje-

nem umu, njeni volji, njenem delovanju in jo podvrže Kristusovi skrivnosti, ljubezni in zakonu“ (J. Alfaro).

Kakor hitro človek sprejme Jezusov način „mišljenja“ s spreobrnjenjem, metanojo in uvidom božje skrivnosti, se prične „preoblikovanje življenja“. Na ta način se človek rodi z besedo in močjo resnice (Jak 1, 18). To „novo življenje v novosti Jezusovega življenja“ (L. Bakker) pomeni premoč Boga in vedno jasnejše delovanje milosti v človekovem srcu. Jezus ne prikrajša nikogar, vsakomur daje dovolj luči v vsakem položaju. „Prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, je prihajala na svet“ (Jan 1, 9). Večno mlad in čist daje Kristus vsem mladim smer in moč, da vzdržijo v skušnjavah za vero in poštenje. Jezus prinaša zakonik ljubezni in zvestobe v zakonsko in družinsko življenje. Iz Jezusove resnice izžarevajo smernice za življenje in delo, pravi smisel odpovedi in trpljenja, medsebojno potrpljenje in pomoč, splošno hrepenenje po pravici in po življenjskem uspehu, sprejemanje stanovskih dolžnosti in skrb za

brate. Kristusova resnica ustvarja obzirno ozračje v družinskem gnezdu, v razmerjih med sosedi, v družbenem življenju. Življenje po Kristusovem razodetju ima svoj temelj v ljubezni. „Če bomo ostali v resnici in ljubezni, bomo v vsem rastle k njemu, ki je glava, Kristus“ (Ef 4, 15). „Potem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj“ (Jan 13, 35).

Takšno življenje krščanske ljubezni odstranja sleherni sovraštvo, nesoglasja pripravlja do pogovora in povsod širi mir in veselje. Takšno življenje je zavze-to in rodovitno, polno upanja na končni uspeh, duši nepotreben strah pred težavami, povsod pospešuje dobroto in vedrost, „vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša“ (prim. 1 Kor 13, 7). S to ljubeznijo do Kristusove resnice in do svojega poslanstva duhovniki radi darujejo svoje znanje in svojo službo bratom; starši skupno sprejemajo otroke in jih vzgajajo; bogati priskočijo na pomoč revnejšim; zdravi pomagajo bolnim in slabotnim; vsi pa se trudijo, da bi čim prej uredili skupnost Kristusovega telesa, božjega ljudstva, ljubljene Cerkve.

To morejo uresničiti ljudje, ki so v sebi svobodni, iskreni, nesebični, in delavni. Ti se ne zapletajo v kakršnekoli zanke krivih naukov in prav tako se ne zapletajo v zanke greha. Njihova postava

je resnica in ljubezen. „Če boste v mojem nauku vztrajali, boste zares moji učenci; spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila!“ (Jan 8, 32). To je svoboda od vseh nedokazanih in neresničnih „sistemov“, od raznih polresničnih in meglenih, nejasnih človeških „modrovanj in praznih prevar“ (Kol 2, 8); svoboda od strasti, greha in satana, žalostnega suženjstva farizejskemu in namišljenemu duhu; svoboda od prekletstva in končne pogube! „Za to svobodo nas je oprostil Kristus!“ (Gal 5, 1)

Življenje v Kristusovi resnici ustvarja v božjem ljudstvu potrebno edinost v ljubezni. Edinost svetega očeta s krščansko skupnostjo, edinost hierarhije in ostalih vernikov, edinost škofa in duhovnikov, edinost vseh vernih bratov med seboj! Prizadevajte si ohraniti edinost Duha z vezjo miru! Samo eno telo in en Duh smo... samo eden je Gospod, ena vera, en krst. Samo en Bog je in Oče vseh“ (Ef 4, 3-6).

Takšno življenje v Kristusu in njegovem Duhu prinaša „ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, blagost, dobroto, zvestobo, krotkost, vztrajnost“ (prim. Gal 5, 22). Ni dvoma, da je prav veselje, oznanjeno na betlehemskih poljanah in dano nam na veliki dan velikonočne zmage, poseben znak ljubezenske krščanske skupnosti. To veselje odseva v našem življenju v trenutkih uspeha (1

Tes 1, 6). Ne zapušča pa nas niti v urah preganjanja in navideznega neuspeha. „Učenci pa so bili polni veselja Svetega Duha,“ pravi sv. Luka o preganjanih učencih v Antiohiji (Apd 13, 52). To veselje duše, ki živi v Kristusovi resnici, je predokus nesmrtnega veselja v nebesih. Sv. Avguštin ga imenuje veselje zaradi resnice — „gaudium de veritate“. Zato je človekovo srce, ko živi, srečno. Samo takrat je srečno.

SKLEP

Končno, bratje in sestre, se spomnimo opomina sv. Pavla, ki nam prihaja prav: „Čuvaj, kar ti

je izročeno, in izogiblji se posvetnih, praznih govoric in nasprotnih trditev vede, po krivici tako imenovane, katere so se nekateri držali in so glede vere zabredli“ (1 Tim 6, 20-21). V umu in srcu si obdržimo tudi to sporočilo Solunčanom: „Prosim pa vas, bratje, priznavajte tiste, ki se trudijo med vami in so vaši predstojniki v Gospodu in vas opominjajo, in imejte jih zaradi njih dela v prav veliki ljubezni. Živite v miru med seboj...“

V Zagrebu, dne 21. aprila 1972

Vaši škofje

Evharistija — hrana za življenje v Kristusovi resnici

Msgr. Jože Jagodic:

spomini na škofa Jegliča

Uredništvo DŽ je v naprosilo dolgoletnega tajnika škofa Jegliča, naj napiše nekaj spominov o njem.

Kako ste postali že kot novomašnik tajnik in kaplan škofa Jegliča?

L. 1922 je posvetil škof Jeglič nad 40 novomašnikov, ker je zaradi vojne nekaj bogoslovcev zaostalo. Jaz sem bil od posvečenih najmlajši. Ko sem dovršil vse študije, sem bil kljub vmesni vojaški službi poldrugo leto premlad: potreboval sem dispenco iz Rima. Vedno sem mislil, da bom prišel s tovariši vred v dušno pastirstvo in smo med seboj ugibali, kje bo kdo nastavljen, saj je bilo dosti mest praznih. Od nekod je padla beseda, da pridem za kaplana v Poljane nad Škofjo Loko. Toda zgodilo se je drugače. Nekaj tednov po novi maši, ko so bili razposlani dekreti premestitev in namestitev, me je povabil domači župnik Piber na kosilo, ko sem preje opravil deseto mašo, ter mi po primernem nagovoru „slovesno“ izročil dekret, z imenovanjem za tajnika škof. ordinariata in škofovega kaplana. Bil sem

zares iznenaden. Imenovanje sem smatral za izraz škofove naklonjenosti. S čim sem jo zaslužil? Spomini so šli nazaj v štiri leta bogoslovja. Bil sem nekaj časa predsednik Cirilskega društva in tako moral večkrat nastopiti pri prireditvah, katerih se je škof zelo rad udeleževal. Morda sem se mu takrat prikupil. Ja, čutil sem to! To se je izkazalo — da navedem samo en primer — pri razdeljevanju ameriških podpor, katere je bogoslovcem naklonil benediktinski pater Luka Etlin, ki je zbiral v Ameriki od dobrotnikov pomoč za razne cerkvene ustanove v Avstriji, ko je po končani vojni živela v pomanjkanju. Pri tej razdelitvi darov — bili so v različnih vsotah — je škof naklonil meni najvišjo vsoto med vsemi novomašniki, bilo je menda 200 dol., takrat velika vrednost. Poklical me je k sebi, mi izročil ček in mi naročil, naj o vsoti molčim. Ček sem vnovčil, denar naložil v banki in hranilno knjižico izročil škofu. To je bilo tik pred novo mašo. In ko sem prejel dekret, me je župnik Piber opomnil, naj se grem škofu zahvalit za imenovanje. To sem takoj storil in pri tej prili-

ki mi je škof izročil knjižico, češ naj porabim denar za potrebe, ki jih imam.

Službo sem nastopil dne 1. septembra. Z velikim spoštovanjem in tudi z nekim strahom sem prestopil prag hiše, ki naj v njej služim tako velikemu šefu. Ta mi je bil vse skozi — 8 let — zares dober oče, moj za mojimi starši in za njegovim naslednikom največji dobrotnik v življenju. Moj neposredni predstojnik v pisarni, kancler Dostal, je bil mrk in nezaupljiv, prav tako prvi tajnik. Moj prednik je bil tajnik Pahor, katerega je vzel s seboj tržaški škof Karlin, ko je moral zapustiti Trst. Pahorju služba v Ljubljani ni prijala, zato se je vrnil nazaj v prejšnjo škofijo in jaz sem postal njegov naslednik. Povem — božja Previdnost je tako hotela — da sem začel že koj spčetka zbirati gradivo za biografijo velikega škofa in sem si zapisoval vse, kar sem iz njegovih ust izvedel iz njegove mladosti. Vse njegovo delo in življenje pa sem imel priliko opazovati dan za dnem od blizu. Tako sem mogel po njegovi smrti izdati njegovo biografijo, žal šele v begunstvu. Vem, da spis ni popoln. Zelo mi je težko, da ne bom mogel izdati druge izdaje knjige, ki bi bila — izdana v Ljubljani — vse drugačna, opremljena z mnogimi slikami, saj hrani ljubljanski škofovski arhiv moj debel album z 800 podobami iz celega

Jegličevega življenja, od rojstva do smrti. Ta prva izdaja je doživela ugoden odziv. Prejel sem kopico priznalnih pisem od vsepovsod. (Pokojni prof. Ahčin — moj sošolec — mi je npr. pisal: Če bi v življenju ne bil naredil nič drugega, kot da si napisal to knjigo, si si že s tem postavil življenjski spomenik.)

Kateri spomin na škofa Jegliča vam je najbolj živ?

Spomini na škofa so tako lepi, da jih je težko popisati. Vse, kar

Nadškof Anton B. Jeglič

sem na njem videl in ob njem doživel, sem skušal zajeti v biografiji, izdani pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu. Škof Jeglič je bil poleg škofov Hrena, Baraga in Slomška največji slovenski škof. Posebno po njegovi neutrudljivi gorečnosti za duše in po tako izredni svetosti. Vedno ga vidim pred očmi pri njegovih kanoničnih vizitacijah in birmovanjih na deželi med svojim ljudstvom. Spremljal sem ga 8 let in z njim dvakrat prepotoval vso škofijo. Tista potovanja so bila drugačna kakor današnjih škofov, vsaj v Jugoslaviji, ko morejo škofje vršiti svoj posel na deželi le ob nedeljah in praznikih ter morda še ob sobotah. Jeglič te omejitve ni poznal. Spominjam se, da smo bili nekoč celih šest tednov nepretrgoma na poti; začeli smo v Smledniku v kranjski dekaniji, prepotovali vso dekanijo, ter še polovico radovljiške; končali smo na Koprivniku v Bohinju. In škof je bil takrat 75 let star! Pa njegovo delo po župnijah! Že ob 4 zjutraj je sedel v spovednici ter spovedoval! največkrat skoro do 9 ure. Potem kratka priprava na pridigo (enkrat mi je dejal: Ko se zjutraj zbudim, najprej pomislim, kje sem, nato, kaj bom ta dan pridigal), ob 9 se je začelo opravilo v cerkvi z mašo, pridigo (ki je večkrat trajala po 1 uro!), birmo in molitvami za mrtve. Tako smo prišli včasih, če

je bilo veliko birmancev, nazaj v župnišče šele okrog ene popoldne. Nepopisen napor, in to dan za dnem. In škof ni nikdar potožil, da je utrujen, čeprav smo vsi videli, da je. Pri kosilu je bil škof navadno zelo razigran, ni veliko govoril, pustil je govoriti drugim in jih je rad poslušal. Rad pa je povedal kako šalo, se od srca nasmejal ob kaki dobri domisllici gostov. (Meni je večkrat dejal: Povejte katero od Lesarja!) Napitnice mu niso bile neljube in je nanje vedno odgovarjal. Pri tem se je vedoma ali nevedoma odprčil. Ni pa nikoli čakal konca kosila, mudilo se mu je v cerkev, da je odmolil vsaj nekaj brevirja. Da je ob tem tudi zadremal, kdo bi se čudil! Kako lepo je bilo videti škofa, ko je molil brevir, častil Najsvetejše, pa tu in tam pokimal z glavo od zaspanca, ki je silil vanj! Kako blizu je bil svojemu Gospodu v tabernaklju, Njemu, kateremu je tako zvesto služil do skrajnih mej življenja in moči!

Toda kmalu je bilo treba na pot v drugo župnijo. Kočijaž Frone je že zapregel oba konja in kočija je čakala na škofa, dekana, tajnika in zvestega služabnika Jožeta. Ob 4 je bil sprejem na sednji župniji in vse delo se je začelo znova. Šola, pregled cerkve in pisarne, potem spovednica do večerje. Ta je bila navadno kratka, če ni bilo medtem kake podoknice. Potem pa v svojo sobo

(„škofovo sobo“) brat promemorigo in kroniko, molitev brevirja in drugih molitev. Včasih je šel še v spovednico, na stara leta je to opustil. Spal je dobro, čeprav zelo kratko in to vsako noč na drugi postelji. Duhovniki, ki so ostali v gostih, so navadno še malo — pokvartali. Škof je za to vedel in se drugi dan malo pošalil s tem. Sam ni nikdar igral, se mu je zdelo škoda časa. Muzal se je pa npr. loškemu dekanu Mraku, ki je „očital“ škofu, da ima takega tajnika, ki ne zna ali noče kvartati. Seveda je moral gledati tajnik, da se je vsaj malo naspal, saj je moral zgodaj maševati in iti nato v spovednico, da je nekoliko razbremenil svojega šefa.

Nekoč je bilo v Črnomlju celonočno češčenje. Škof je bil že vse popoldne prej v spovednici prekinil spoved za kratko večerjo in se zopet vrnil v cerkev. Meni se je škof smilil in sem ga ob 8 zvečer poklical iz spovednice. Škof je ubogal z besedo, če bom jaz ostal tam, dokler se ne vrne. Vrnil se je šele ob 6 zjutraj, menda je zaspal. Takrat je bil že v 80. letu. Tako sem jaz ostal v spovednici vso dolgo noč. Neznansko sem bil utrujen. Pri zajtrku mi je ponagajal: Ste trudni, trudni — vedno je nekoliko jecljal —, ste star, star, jaz sem pa še vedno mlad, mlad. A meni je bilo 30 let, škofu pa 80!

Vse to mimogrede. Hotel sem

samo opisati njegovo gorečnost za duše.

Nikoli mu ni bilo dela preveč. Neizrečeno rad je šel na birmovanja in se ves pomladil med ljudmi. Da bi mu pozimi ne bilo dolgčas, je pisal knjige. Poglejte v mojo knjigo, koliko je goreči škof napisal za svoje ljudstvo! Enkrat je šel v svoji gorečnosti skoro predaleč, ko je namreč napisal „rdečo“ knjižico v pouk ženinom in nevestam. Kakšer vik in krič so zagnali liberalci s Slovenskim Narodom. Imeli so kost, ki so jo dolgo glodali. Škof je hotel odstorniti, pomiril ga je papež Pij X. Poslej je bil bolj previden.

Škofova svetost je bila vidna na vse strani. Kdor je poznal oz. gledal njegovo življenje od blizu, je moral reči — to je svetnik. Predaleč bi me zavedlo, če bi vse opisoval, kar je delalo škofa za svetnika. V moji knjigi je posebno poglavje o tem.

Koliko je doma preklečal v svoji kapeli, koliko ur. V nočnem času je spovedoval v stolnici ure in ure, da se je od napora ves omotičen vračal domov. Pokoril se je čez mero; nosil je bodičast spokorní pas, po smrti so dobili spokorní bič, s katerim se je bičal. Nihče, še njegov služabnik, ni vedel za to. In ko je bil zvečer ves utrujen, je pisal še svoj dnevnik. Jaz sem ga po njegovi smrti prebral. Obsega 2.400 strani velike oblike, napisan s tinto, cel zaboj ga je.

Tri mesece sem ga bral, ko sem pisal njegovo biografijo. Neprecenljiv vir mi je bil. Res, odpočitka ni poznal. Večkrat je rekel: Počivali bomo v grobu, da bomo segnili...

Škof je sveto živel in sveto umrl. Vedno bolj se čudim, da se njegovo ime dandanes tako malo omenja. Pa vendar bi moral biti tudi on naš — kandidat za svetnika, ne samo Baraga in Slomšek. Po mojem mnenju je Slomšek daleč za Jegličem. Svoj čas me je nagovarjal p. Prešeren (škofov pravi nečak), naj bi se jaz zavzel za to, da bi začel zbirati gradivo za proces Jegličeve beatifikacije. Toda čas nas prehiteva. Prepričan pa sem, da se bo enkrat — čeprav čez sto let! blestela njegova podoba z naših oltarjev, podoba sv. Antona Bonaventure. Priporočajmo se mu. Iz skušnje vem, da rad uslišuje.

Nekoč sem bil v življenjskem položaju, ko si nisem mogel pomagati. Neutrudno sem molil k njemu, naj mi pomaga. Ko je ležal v škofijski dvorani na mrtvaškem odru, sem vso noč bedel ob njegovi krsti in ga prosil za pomoč. Uslišal me je.

K zgornjemu popisu bi še dostavil, da je škof zelo cenil slovesne sprejeme na birmovanjih. Bi rekel, da je kazal s tem neko nečimrnost. Toda kolikor vem, je hotel škof te sprejeme zato, ker je bil prepričan, da se s tem poživlja cerkveno in versko življe-

nje po župnijah. Večkrat je zapisal v dnevnik: Sprejem reven, klavrn malo ljudi... To mu je bilo v znak, da v župniji ni vse v redu. Bil pa je zares veličasten pogled, ko so mu prihajali nasproti možje v narodnih nošah na čilih konjih in pred njimi vrli fantje na okrašenih kolesih, To je bil sprevod! Vmes pa so pritrkavali zvonovi, katerih glas se je od daleč razlegal, in so pokali možnarji, da je bilo kaj. Seveda, konji so bili pripravljeni le dotlej, dokler se je škof vozil s svojo kočijo, vpreženo v par konj. (Pozneje mu je uprava posestva kupila lep črn avto — BMW — in konji niso nič kaj pristojali pred tako vozilo.) Ja, konji, to je bilo nekaj za škofa. V svoji biografiji sem nekje zapisal, da je škof pri sprejemih gledal bolj konje kot ljudi. Cenzor knjige Aleš Ušeničnik mi je pripomnil, naj te zabeležbe nikar ne objavljam. Nisem se mogel odločiti, da bi bil to opazko opustil, ker se mi je zdelo za Jegliča tako značilna.

Še to bi ral povedal o Jegliču iz svojih spominov: rad je imel okrog sebe „čedne gospode“. Profesorjem in prefektom v Zavodu v Št. Vidu je večkrat naročal, naj bodo „lepi“: lepo oblečeni in vedno — obriti. Isto je hotel tudi od svoje okolice v škofiji. O meni je bilo nekoč zapisano v nekem časopisu, da sem „mlad, lep in vitek fant, z rdečimi rožami na licih“. Če je škof tisto bral, mi ni nikoli

omenil. Morda mu je bilo vseč. meni v moji mladostni „prešernosti“ tudi. Ljudje so na birmovanjih rekli: kako lep par sta: škof in njegov tajnik. Oba visoka in vitka, škof s srebrnobelimi lasmi, jaz s kostanjevimi. Kakor oče in sin sta, so rekli. Res mi je bil oče. Kadar sem ga spremljal, me je predstavljal okolici: Moj tajnik, moj tajnik! Kako dobro se mi je zdelo. In vedno me je hotel imeti ob sebi, v vsem se je name zanesel. Še ko je bil v pokoju v Gornjem gradu in potem v Stični, sem bil, čeprav že kancler škofa Rožmana, še vedno njegov „tajnik“. Pogosto me je klical v Gornji grad — nekoč je resno zbolel in sem moral biti pri njem kar dva do tri tedne —, tudi v Stično me je vedno vabil. Kadar je bil prehodno v Ljubljani in ni bilo škofa Rožmana doma, se je zadrževal kar v mojem stanovanju. Zadnjikrat sem bil z njim v Celju na mladinskem zborovanju, kjer je govoril svoj preroški govor. To je bilo en dan pred njegovo nepričakovano smrtjo. Po tem ga nisem videl živega več.

Na koncu tega sestavka bi rad še enkrat pripomnil, da me je škof Jeglič zares rad imel. Pokazal je to. Večkrat me je obiskal v mojem stanovanju v škofiji (v začetku meseca je sam prinašal plačo svojim uslužbencem, porabil je obisk za razgovor.) Pri mizi sem sedel ob njem 8 let. Večkrat me je na-

govarjal, naj naprej študiram in naredim doktorat. Pa mi v tistih časih ni bilo mogoče. V kolikor se spominjam, mi je rekel samo dvakrat nekoliko pikro besedo. Bilo je v Kokri pred odhodom na Jezersko. Pot tja gor je dolga. Škof je predčasno že sedel v kočiji in ob njem dekan, mene pa od nikoder ni bilo; sem se zamudil v župnišču pri dobrem župniku Nemcu, starem znancu. Ko se vendarle prikažem na vratih župnišča, mi škof resno reče: „Torej vas moramo čakati. Ali se ne zavedate, da imamo pred seboj dolgo pot.“ Vozili smo se namreč s konji. — Drugič je bilo na Kočevskem. Tam so bila slaba pota in smo nekoč šli peš v sosednjo faro. Pot je šla skozi polja in vrtove. Bilo je v jeseni v septembru. Na nekem vrtu je bilo vse polno češpelj z višnjevimi sadovi. Škof je hodil naprej, z dekanom Erkerjem sva šla za njim in pridno smukala sladek sad. Škof se nenadoma obrne, me ostro pogleda in reče: „Nisem vedel, da ste tako lahkomišeln!“ Dovolj mi je rekel. — Še en primer, ki pa ni bil tako tragičen. Škof je bil vsako jutro, kadar je bil doma, po svoji maši še pri moji maši, ki sem maševal za njim, da je opravil ob tem svojo zahvalo. In glej, nekoč mi je rekel: „Pri maši delate napako, katere vam pa ne bom nikoli povedal.“ In res je ni nikoli povedal. Še sedaj vem, katera je bila.

Razgovor s srebrnomašnikom

Janezom Petkom C. M.

Med letošnjimi srebrnomašniki je tudi g. Janez Petek, duhovnik-lazarist, ki živi in deluje v Slovenski vasi. Pred srebrno mašo ga je obiskal naš urednik in mu v razgovoru stavil več vprašanj, ki bodo zanimala naše bralce.

Od kod si doma in kako si preživel vzgojna leta?

Moja rojstna vas so Rafolče, župnija Brdo pri Dómžalah. V otroških letih sem več let ministriral pokojnemu g. župniku M. Slaku, kateremu se moram poleg staršev, posebno mame, v največji meri zahvaliti, da sem postal duhovnik. S svojo resno dobrotljivostjo je vplival name od najnežnejših let. Po njegovi zašlugi sem šel že nekoliko odrasčen v Ljubljano v vzgojni zavod Misijonske družbe na Taboru. Obiskoval sem klasično gimnazijo in po končani osmi šoli l. 1941 vstopil v družbino semenišče v Ljubljani, kamor se je preselilo iz od Nemcev zasedenih Grobelj.

V semenišču in nato med študijem na bogoslovni fakulteti sem doživljal prve pojave in nato popoln razvoj revolucije v domovini.

Kako je pa bilo s teboj v povojnih letih?

Konec vojne sem dočakal v Italiji. Po zaslugi nekaterih slovenskih duhovnikov nas je majhno skupino slovenskih bogoslovcev najprej sprejelo škofijsko semenišče v Fano. Člani Misijonske družbe smo se prav kmalu odpravili v družbino hišo v Rim.

Ker se je medtem organizirala slovenska teološka fakulteta v Pragli pri Padovi, smo šli tja za nekaj mesecev tudi lazaristi nadaljevat prekinjeni študij.

Medtem smo slovenski lazaristi v Rimu dobili svojo družbino viceprovincio. Po kratkem bivanju v Pragli smo se bogoslovci vrnili v Rim in nadaljevali teologijo na Gregorijanski univerzi.

Skupaj s tremi sobratí sošolci smo prejeli mašniško posvečenje 9. novembra 1947 v Sieni in dva dni nato v Rimu v cerkvi spreobrnjenja Juda Ratisbona istočasno imeli novo mašo.

Takoj po novi maši se je naša slovenska lazaristovska skupina v Rimu razšla. Večina nas je odšla v Španijo, kjer so nas španski sobratje zelo ljubeznivo spre-

jeli in nam dali vse možnosti za nadaljni študij in družbeno življenje.

V Španiji je bila tedaj lepa skupina slovenskih visokošolk in visokošolcev. Zanje se je močno zavzel dr. Jakob Kolarič, CM. Po njegovem odhodu v Kanado sem do odhoda v Argentino v juniju 1950 nekaj časa z njimi tesneje sodeloval.

17. julija smo se izkrcali v pristanišču v Buenos Airesu. Predstojniki so nas porazdelili po tukajšnjih družbenih hišah. Mene so določili za profesorja verouka v kolegiju usmiljenih sester in za kaplana v centralni hiši usmiljenk na Cochabambi. V tej hiši je bilo tedaj več slovenskih usmiljenk in lepa skupina mladih novink, ki so skupaj z družinami v tistih letih prišle iz taborišč v Argentino. Med sestrami je bila posebno znana č. s. Olga Ponikvar, ki je že dolgo časa živela v Argentini. Vzdrževala je najtesnejše stike s slovenskimi novonaseljenci in je rada povabila v sestrsko kapelo Srca Jezusovega na Cochabambo slov. pevski zbor Gallus k slovestnostim.

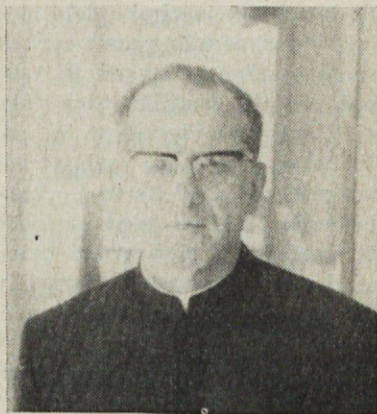
Povej nekaj o lazaristovskih začetkih v Slovenski vasi.

Slovenska vas v Lanusu se je vedno bolj polnila z novimi domovi in družinami. G. Janez Hladnik je medtem prevzel novo nastajajočo faro sv. Jožefa in je čutil, da

slovenskim rojakom ne bo mogel več nuditi tega, kar so oni od njega pričakovali. Zato je bila njegova želja, naj bi se slovenski lazaristi naselili v Slovenski vasi in prevzeli redno dušnopastirstvo med rojaki.

Družbeni predstojniki so spoznali za koristno, da ustanove družbeno hišo slovenskih lazaristov v Slovenski vasi. Kot člani nove postojanke smo bili določeni: gg. Lenček, Buh in jaz ter brat Janez Grabner.

Imenovan sem bil za superiorja hiše in za vikarja novo ustanovljene vikarije Marije Kraljice. 23. decembra 1956 je bila uradna otvoritev nove hiše, na polnočnico istega leta pa nova vikarija. Lazaristi smo nekaj časa živeli v najeti hiši Igličeve družine. Za kapelo je vasi služil slovenski

Srebrnomašnik Janez Petek C. M.

dom s prizidanim delom spredaj. Začetek je bil lep, ker je bilo povsod polno pripravljenosti in sodelovanja s strani rojakov.

Medtem se je pričela gradnja Baragovega misijonišča. Najprej je bilo treba zgraditi hišo za stanovanje sobratov. V ta namen smo kupili prve tri lote, kjer stoji danes hiša in cerkev. Temeljni kamen cerkve je slovesno blagoslovil pokojni škof Rožman, ki se je parkrat pomudil v Slovenski vasi ob obiskih Argentine. Želel je tudi blagosloviti novo cerkev Marije Kraljice, pa je isti dan, ko smo slovesno blagoslavljali prvo slovensko cerkev v Argentini, on v Severni Ameriki umiral, in naslednji dan, 16. novembra 1959, umrl. Malo pred smrtjo nam je še pisal: če bo božja volja, bom prišel, da Slovencem v Argentini blagoslovim cerkev.

Redno dušnopastirsko delo med rojaki v vasi je bilo z novo cerkvijo zelo olajšano. Cerkev je tako rekoč postala središče Slovenske vasi. Zlasti ob nedeljah se to lepo vidi, ko se rojaki od vseh strani zbirajo k maši, ali ko se po končani maši živahno pred cerkvijo razgovarjajo. V duhovnem oziru smo skušali slovenski lazaristi v teh letih rojakom nuditi čim več. Zakramentalno in liturgično življenje je bilo vseskozi lepo. Tudi pri raznih vaških organizacijah, svetnih in verskih, smo po možnosti skušali sodelovati. Redno

smo bili v stiku z ljudskošolsko mladino v slovenski šoli, s srednješolsko pa v slovenskem srednješolskem tečaju, ki je nastal na pobudo Baragovega misijonišča.

Kako je bilo z ustanovitvijo in gradnjo vaše farne šole?

• V vasi je bilo vedno več otrok, ki so morali hoditi v precej oddaljeno farno šolo k sv. Jožefu ali pa v bližnjo državno, ki pa ni ravno na najboljšem glasu glede discipline in poučevanja. Vedno bolj smo tudi spozravali, da bo mogoče priti do tukajšnje argentinske mladine in po njej tudi do družin preko šole. Iz teh razlogov smo leta 1963 pričeli s kolegijem Marije Kraljice, najprej z ljudsko šolo za slovenske in argentinske otroke obeh spolov. Kakor je iz leta v leto naglo rastlo število vpisanih otrok, tako je rastle tudi stalna potreba po novih šolskih prostorih. Skozi devet let obstoja kolegija je bilo treba skoraj vsako leto kaj prizidati. Leta 1968 je bila ljudski šoli dodana srednja šola — Bachillerato Comercial —, ki traja 6 let in bo prihodnje leto, ob desetletnici obstoja kolegija, imela prve abituriente.

Ljudska šola ima letos 21 oddelkov, srednja pa do pete gimnazije 8 oddelkov. Učne moči: gimnazija 25; ljudska šola 22.

Ali služi farna šola za versko in moralno vzgojo otrok?

Pomen verskih šol je za tukajšnje razmere velik. Čeprav so zlasti farne šole po eni strani veliko finančno breme, zlasti v teh tako nestalnih ekonomskih razmerah v deželi, pa so po drugi strani zelo velika, skoraj bi rekel edina kolikor toliko uspešna pomoč pri versko moralni vzgoji tukajšnje mladine. Gotovo je zelo odločilno pri tem, kakšne učne moči ima šola in v koliko se učitelji in profesorji zavedajo svojega velikega vzgojnega poslanstva pri mladini. Pa že samo to, da se v šoli vzgaja v krščanskem duhu in da je dana možnost za poučevanje krščanskega nauka, šola vrši veliko delo apostolata. Preko šole je dana možnost vsaj nekoliko priti v stik tudi s starši in družinami.

Je težko družiti v šoli in pri bogoslužju dve narodnosti?

Gotovo, brez težav ne gre. Toda večjih težav v tem oziru do sedaj ni bilo. Skušamo slovenskim rojakom nuditi kar največ v slovenskem duhu in jeziku, pri tem pa imamo vedno pred očmi naše poslanstvo tudi med tukajšnjimi domačini.

V Cerkvi imamo ločeno liturgijo za Slovence in posebej za domačine. Pri tem se seveda čuti neka dvojnost in celo posebnost, kar pa je tudi naravno, če hoče-

mo slovenske rojake ohranjevati in utrjevati v narodnem in verskem duhu, obenem pa ne pozabiti, da moramo biti kvas tudi okoli, v katerem živimo in delamo.

V šoli v tem pogledu ni težav, ker se slovenski otroci kot učenci vključijo v način in sistem tukajšnje šole kot povsod drugje. V šoli ni nobene razlike med učenci. Na splošno se lahko reče, da so v našem kolegiju slovenski učenci zelo pozitiven element.

Kakšne težnje opažáš v Misijonski družbi po koncilu?

Misijonska družba, kakor vse druge redovne družbe, se skuša obnavljati in prenavljati v duhu koncila.

Družbeni občni zbor in občni zbori posameznih provinc so pokazali veliko odprtost in razumevanje za sodobne probleme v svetu in v Cerkvi. Če bi hoteli z nekaj besedami izraziti glavno težnjo Misijske družbe danes, bi lahko rekli, da je v tem, da družba skuša tako v članih kot v ustanovi kot taki poživiti duha svojega ustanovitelja sv. Vincencija, ki je imel pred očmi zlasti najbolj potrebne in se je zanje vsega dal. Zato je danes posebnost pri mlajši generaciji v družbi opaziti veliko pripravljenost prisluhniti potrebam časa in se človeku in okolju čim bolj približati.

za mladiko

Moj odnos do vere

Ne bojmo se razmišljati o verskih resnicah. Ne imejmo strahu, da bi zaradi tega izgubili vero, saj nam je isti Bog, ki je razodel verske skrivnosti, dal tudi pamet in voljo, da jih, ob njegovi podpori, moremo sprejeti. Ne imejmo vprašanj, ki se nam postavljajo v zvezi z vero, takoj za verske dvome, ki jih je treba odpoditi. Vera v nas se z leti pogloblja, to je, spreminja, ker mora z nami vred rasti. Drugače gleda na isto versko resnico otrok, drugače mladenič, drugače zrel človek. Verske resnice se tako rekoč levijo v nas... Verskim stiskam sledi pri človeku, ki ni površen, vedno poglobitev vere.

Dekliški zbor iz Ramos Mejje, ki ga vodi g. Jože Malovrh

*ker
te ljubim*

**Življenje piše
najganljivejše zgodbe,
samo treba jih je
znati brati**

ELIZABETA IN ERIKA

Zgodilo se je pred nekaj leti, vendar to ni važno, ker se podobne zgodbe dogajajo skoro vsak dan, čeprav glavna junakinja ni vedno olimpijska prvakinja ali kraljica mode.

Elizabeta je bila olimpijska prvakinja v drsanju na ledu. Komaj je prejela zlato medaljo, že se je začela tekma med predstavniki raznih filmskih družb, kdo si jo bo pridobil zase. Neka severnoameriška družba ji je ponudila pogodbo za milijon dolarjev letno.

Kaj je naredila Elizabeta?

Prijazno se je nasmehnila, odklonila vse pogodbe; mirno je pripravila svoj kovček in se odpeljala z vlakom v domovino, kjer so jo čakali njeni starši in njeni mali učenci. Njena učiteljska plača je bila zelo neznatna v primeri z milijonom dolarjev, ki bi jih lahko zaslužila letno.

„Biti hočem le navadno dekle; pričakujem, da bom kasneje dobra žena in srečna mati,“ je rekla začudenim predstavnikom bogatih družb, ki so jo hoteli pridobiti zase.

Pojdimo zdaj k Erikini zgodbi. Bila je izvoljena kraljica lepote v svoji deželi, kasneje so jo poslali na mednarodne lepotne tekme v Florido. Tudi tam je imela uspeh. Izvolili so jo za svetovno kraljico lepote. Mere njenih nog in gleženj, njenega pasu in prsi, njen ovalni obraz, ki so ga krasile velike črne oči, vse to je ugajalo in prepričalo člane mednarodnega sodišča. Da postane lepotna kraljica, danes ni potrebna lepota srca, značaja, ženskosti, zadostuje le lepota nog in pravo razmerje bokov, prsi in pasu. Ker je bila Erika gospodarica teh lastnosti, so ji ponudili pogodbo za sedem let v Hollywoodu. Imela je bogate častilce, celo ljubimca milijonarja. Kasneje se je izkazalo, da ni bil milijonar, temveč samo iskalec dogodivščin. Ker ni imel milijonov, Erike ni več zanimal, tudi ljubila ga ni več. Kljub temu ji je ostal še naslov lepotne kraljice. Mislila je, da ima ves svet pod nogami, zaradi svoje telesne lepote.

— — —

„Vladaj zemlji,“ je rekel Gospod.

Vladaj svoje življenje, vendar ne z merami svojega telesa, ki so tako nestanovitne.

Vladaj svoje življenje, svojo ljubezen, svojo bodočnost z lepoto svojega srca, z močjo svoje vere. Lahko si prepričana: Elizabeta je višja kakor Erika.

Hoteti postati „samo“ dobra žena in mati je bolje kakor hrepeneti, da bi postala lepotna kraljica, ki jo danes občudujejo, jutri pa je pozabljena.

Zaključujem te kratke zgodbe ljubezni sreče in bolečine s kratkim a resničnim pregovorom:

„Roka, ki ziblje zibelko, premika svet.“

Otto Goldmann

Mt. M.

SI MAR ŽE TAKO „MODEREN“?

V tem mesecu nas čaka Brezmadežna. Advent nam govori o pokori in očiščevanju. Sem že tako „moderen“, da se mi zdi vse to zastarelo? Bo potem čudno, če boš ugotovila ali ugotovil, da življenje ni vredno življenja?

mladinska pošta

Nobena reč me ne veseli

Denarja nimam preveč, a zado-
sti za mojih 18 let. Na zunaj užijam urejeno življenje. V sebi pa ne čutim nobene trdne podlage. Vse mi je odveč, vera, napor za lepo življenje, za študij ali za delo. Ne počutim se srečnega. Vem, kaj bi moral narediti: biti bolj odločno veren. A leno čakam, da me bo kdo v to porinil. Čutim praznoto v sebi. Obenem pa nimam zadosti volje, da bi se napolnil z Bogom.

Skozi podobne krize „duhovne suhote“ se boš moral prebijati od časa do časa — vse življenje. Pri vsem tem je glavno, da ne odnehaš moliti. Tudi kadar ne čutiš nič in se ti zdi vse prazno: Moli in prosí Boga za pomoč in zahvali se mu za darove, ki jih imaš. In slej ko prej bo preskušnje konec, da sam ne boš vedel kdaj. Ne morda v nekaj dneh, morda se bo vleklo, a ne odjenjaj. Premaguj tudi lenobo. Ljubezen je močnejša od lenobe, skušaj pomagati bližnjim v malem in velikem. Poišči dobrega vernega prijatelja, pojdi v zdravo družbo, ogibaj se samotnega tuhtanja. Če se ne giblješ dovolj — prični s športom, čeprav ti je „od-

več“. Si v eni kritičnih dob — ne pusti, da te „lahkoživost in mehkužnost“ skrivita za vedno. Bodi zvrnan — borben — plemenit!

Vem, vleče te drugam, a če boš molil in premagal lenobo tudi z nadržanimi sredstvi — boš iz krize stopil kot mož.

Pogum in vso srečo!

Poganstvo raste — in naša vera?

V „Ognjišču“ ali sploh v evropski vzgojni mladinski literaturi je opaziti, da je tam mnogo bolj liberalno in razkristjanjeno življenje. Koliko je na primer samomorov med mladostniki ali primerov nosečnosti med višješolkami in podobno. Mislim, da se mi premalo zavedamo blagoslova (kljub žalostnim izjemnim pojavom), da živimo v okolju, ki še ni tako radikalno izkoreninilo Boga iz svoje srede. Je moje gledanje netočno?

Prav imaš, okolje v katerem živimo, danes še ni tako razkristjanjeno, kot se nekateri predeli bolj tehnološko in gospodarsko razvitih dežel. Vendar ne pozabi, da je tudi tvoje okolje danes bolj pogansko kot je bilo pred, recimo, desetimi leti in

da se proces razkristjanjevanja še nadaljuje. Pazi, da ne boš kot oni farizej, ki je dejal: „Hvala ti, Gospod, da nisem tak...“

Rastoče poganstvo nam mora biti v svarilo in ne v varljivo tolažbo, da smo „na boljšem“.

Le globoko, prepričano, požrtvovalno krščanstvo bo ustavilo povodenj modernega poganstva. Le pomisli — je tvoja vera globoka? Kako jo poglobljaš? Je tvoje krščanstvo — prepričevalno in prepričano? V čem se kaže tvoja prepričanost? Je tvoja vera res vir požrtvovalnosti? Kaj žrtvuješ zanjo in zaradi nje?

Res je, kar praviš, premalo se zavedamo božjih darov in premalo jih uporabljamo. A od vseh darov — je največji naša vera. In vendar živimo, kot da bi nam bila dana kot zrak, sonce, voda, kot da imamo do nje pravico — brez dolžnosti.

Dragi moj — vera nalaga dolžnosti in rodovi, ki se tega ne zavedajo, bodo zgubili, in če se tega ne bomo zavedli mi — jo bomo tudi mi — zapravili. Judom je bila vzeta zgodovinska priložnost, ker niso znali razumeti svojega poslanstva.

Ga razumemo mi? Kaj misliš?

Apostolat je naša dolžnost

Janez bo šel na sveto noč po vsej verjetnosti k spovedi. Vsako leto gre za božič, za veliko noč in na romanju v Lujánu. Vem, ker sva prijatelja. Jaz sem imel srečo, da sem se

v družini navadil na pogosto prejetje zakramentov. Pa sem prepričan, da je Bog Janeza še posebno vesel, ko na sveti večer pred mašo poklekne k spovednici. Le to bi rad videl, da bi pogosteje prejemal zakramente. Saj tudi on lahko nepričakovano umrje. Imam pravico prigovarjati mu, da naj gre večkrat k spovedi in obhajilu?

Rekel bi, da sam prav dobro veš, da gre tu ne le za pravico, marveč za dolžnost, pomagati bližnjemu na poti v večnost.

Vprašanje nastane, kako izvršiti to dolžnost, da bo učinek pravilen in ne morda prav nasproten, kot si ga želiš.

Veš, ljudje smo včasih silno občutljivi in to prav v stvareh, ki so nam najbolj pri srcu. Glede načina kako nagovarjati prijatelja na pogosteje prejemanje zakramentov ti zato ne morem dati konkretnih navodil, a bodi prepričan, da ti bo prijateljstvo sámo pokazalo pravi trenutek in pravi način.

Morda le dva nasveta: — bodi potrpežljiv in ne pozabi, da si le orodje v božjih rokah; moli in žrtvuj se za prijatelja, a mu tega nikoli ne omeni.

Morda se ti zde tile nasveti premalo, a ti priporočam iz vsega srca, da jih pričneš izvajati v praksi, preden boš segel po kakšnem na videz bolj mikavnem „priročniku“ apostolata. Veš, molitev in žrtev sta sicer stari, a uspešni apostolski sredstvi. Resnične vrednote — niso mu-

he enodnevnice. Le poguma je treba, da se jih oprimemo!

Oglasi se še! Prepričan bodi, da nisi edini, ki ima podobne pomisleke. Tudi s tem, ko sprašuješ — pomagaj misliti sebi in drugim, in tudi to je apostolat! Srečno!

Da se boš lažje spovedal

Adolf Retté je po spreobrnjenju o spovedi zapisal:

„Sveta katoliška Cerkev, razdeljevalka božjih dobrat, kako čudovita si, ko z neizmerno nežnostjo sprejemaš izgubljenega sina, ki ga je milost premagala in v spovednici išče rešitve...!

...Ko sem izpovedoval drugega za drugim svoje grehe, se mi je zdelo, kakor da jih je s prijazno in obenem z močno roko sprejemala, jih drobila v prah in sproti spreminjala v nič.

Istočasno sem čutil, kako se je moja uboga duša, do tal upognjena pod težo krivde, počasi začela vzravnati, do pokončne drže, in se nato sprostila in razširila v morju ljubezni in hvaležnosti.

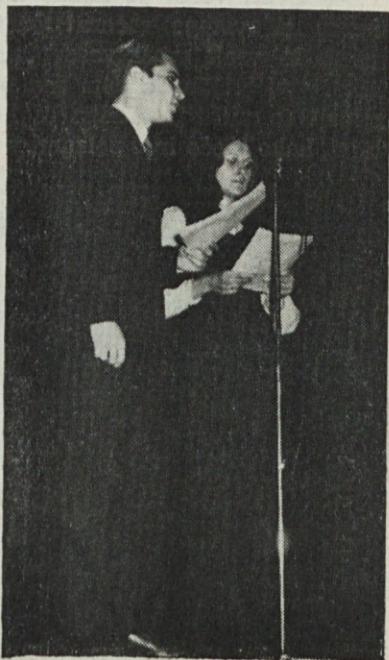
Prezadovoljen sem odšel na ulico. Rekel sem si: „Odpuščeno mi je, o nezasluzena sreča!“

V srcu mi je stokrat zapelo aleluja in zdelo se mi je, kot bi se za deset let pomladil...“

Brezmejna beseda

Tvoja beseda, Gospod, je beseda velike potrpežljivosti, ki seje brezmejno upanje: kdor seje v solzah, bo žel v veselju, če zrno ne umrje, ne rodi sadu, mera pa je sto za eno. Gospod, zasej mir v mojo dušo, zasej upanje vate, upanje v tvojo besedo, ki je učinkovitejša kot vse človeško načrtovainje.

(Iz Dnevnika sodobnega fanta)

Gregor Batagelj in Andrejka Dolinar, napovedovalca na mladinskem festivalu

V DRUŽINI

Spomin božičnih večerov

Duh kadila in kaplje bagoslovljene vode, svetloba svečk pred jaslicami in napev božične pesmi. Tako lepo je moliti: „Ki si Ga Devica, rodila!“ Med vsemi rožnovenskimi skrivnostmi mi je ta najljubša! Ob njej vedno zagledam Devico Marijo, ki kleči ob jaslih, kjer leži sveto Dete, in angele, ki pojo glorijo nad pastirskimi poljanami. Vselej mi je žal, kadar je je konec.

— Sveti večer je nekaj tako lepega — in brez rožnega venca vendar ni svetega večera! Očetov glas je tedaj pritajen, lahko se tresoč, in vsak sveti večer ima oče solze v očeh, da se lesketajo lučke v njih. Morda bom jaz nekoč prav tako jokal, če mi bo Bog podaril to milost! Kadar si hočem zamisliti očeta najlepšega, ga vidim, kako kleče in s solzami v očeh moli rožni venec pred jaslicami.

Sekstet „Cankar“ z dirigentom J. Omahnom

NAŠI PROBLEMI

„Slaba družba“ bolj od blizu

Hčerki smo dali vse, kar je v otroštvu in mladosti potrebovala. Deležna je bila materialne preskrbe in najine ljubezni. Z brati in sestrami se je do 16. leta lepo razvijala. Potem je prišla v neko družbo, ki ni popolnoma pokvarjena, a za hčerko pomeni vse, odteguje se družinskemu življenju, hodi domov spat, kot bi prišla v hotel. To me boli, pa tudi skrbi. Kako naj si to razlagam?

Težko, da bi otroci bolj pogosto slišali kakor: „Bojte se slabe družbe!“ Doma, v šoli, s prižnice je to svarilo včasih kar deževalo na mlade poslušalce.

Verjetno pa je, da si vsak to „slabo družbo“ predstavlja drugače in ima zato tako splošno svarilo le majhen uspeh. Tudi mi starši ne vemo vedno, kakšna je „slaba družba“, ki otrokom preti. Včasih smo zadovoljni z neko družbo, da le niso preveč zamazani, strgani, da hodijo v šolo, da redno delajo in po možnosti ne uživajo drog — pa smo že mirni.

Ali pa imajo ti na videz dobri in umiti vrstniki naših otrok kaj vere ali ne — na to radi pozabimo, dalje kakšni so njihovi odnosi do staršev — o tem pogosto nimamo pojma. In še: ali družina, iz katere rastejo ti otroci, živi krščansko? ali je morda družina le še pred zakonom, a v njej ni več ljubezni? In kaj mislijo ti vrstniki naših otrok o morali, o zvestobi, o dolžnostih do Boga in družbe, kaj vemo o njih?

Ali smo kdaj razložili svojim otrokom, v čem smo in moramo biti drugačni od nekaterih znancev in v čem in zakaj je prav, da skušamo morda posnemati spet druge?

Govorimo manj o „slabi družbi“ in pomenimo se o resničnih napakah in nevarnostih konkretnih znancev in vrstnikov naših otrok. Ne opravljajmo, a pomenimo se z njimi o dobrih in slabih straneh družbe, ki obdaja nje in nas.

Menite se o tem problemu tudi z drugimi starši, z očetmi in materami svojih otrok, pa nam bo vsem kmalu bolj jasna oblika soodbojne „slabe“ in „dobre“ družbe.

Zanimalo bi me, če bi se oglasili kmalu in opisali svoje skušnje. Srečno!

Letos so pisali v našo revijo:

dr. Franc Gnidovec, dr. Kazimir Humar, dr. Jože Jagodica, dr. Dudolf Klinec, Kokalj Jože DJ, Alojzij Košmerlj, Marko Kremžar, dr. Jože Krivec, dr. Alojzij Kukovica DJ, msgr. Ignacij Kunstelj, Matija Lamovšek, Milan Magister, Gregor Mali, Metka Mizerit, Karel Mauser, Franc Okoren, msgr. Anton Orehar, Janez Petek CM, Andrej Prebil CM, Pavle Rant, Jurij Rode, Stan-ko Skvarča, dr. Alojzij Starc, Miha Stariha, Jože Škerbec, s. Vera Škrbec, prof. Pavle Verbič in Meta Vombergar.

Fantje sami na počitnice?

Pripravljamo se na skupne družinske počitnice. Mlajši so že sedaj navdušeni. 17-letni sin pa ob vsaki priložnosti pokaže svoje nezadovoljstvo. Na vsak način hoče iti na počitnice s skupino fantov-prijateljev. Že naprej sem skoraj prepričan, da ga bom težko z dobroto pridobil za naše počitnice. Samega s fanti se pa tudi pomišljam, da bi ga pustil. Kaj pravite?

Dve resnici imejte pred očmi. Prva, da družina brez vseh, tudi od-

raslih otrok ni popolna in da bodo vsi ostali čutili vrzel — če bi eden manjkal. Vloga starejšega brata je v družini važna za fanta samega in za mlajše bratce in sestrice. Druga, da neznan fantovska družba v omenjenih letih ni morda najboljše okolje za počitnice, posebno če gredo neorganizirano in brez nadzorstva.

Skušajte fantu to razložiti, če gre, če si pa ne da nič dopovedati, mora pa ubogati iz pokorščine, ki jo je — kljub „nesodobnosti“ te besede — še vedno dolžan.

Ne pozabite, da brez vašega denarja in sredstev ne bo šel nikamor.

Se bojite, da bo potem zagrenjen? Ne bojte se, le nikdar ne pokažite, da ste zmagali. Le z dobroto in veseljem mu priznajte v družini mesto, ki mu kot prvorojencu pripada — tudi na počitnicah.

Zasluge mladih

Med mladimi so se razgovarjali, ali so dolžni dati staršem nekaj od plače, ko že zaslužijo. Bili so mnenja, da so starši dolžni dajati hrano otrokom, dokler se ne poroče. Kaj pravite k temu?

Na vaše vprašanje teologi tako-lev odgovarjajo: Mladoletni otroci, ki delajo izven doma (torej ne v očetovem podjetju), a doma stanujejo in imajo tudi vso ostalo oskrbo doma, morajo praktično vso plačo izročiti staršem, da s tem pokrijejo stroške svojega vzdrževanja in pomagajo tu-

di družini, če ta njihove pomoči potrebuje. Starši namreč niso dolžni, več vzdrževati otroka, če ta lahko že sam zase skrbi. Če pa sinovi ali hčerke nadpovrečno veliko zaslužijo, potem bodo pa starši morali odvislu del plače hraniti zanje, da jim ga izročijo v tej ali oni obliki, ko postanejo polnoletni ali pa ko se poročijo. Upravljanje imovine mladoletnih pripada namreč staršem oz. očetu. Kdaj pa otroci morejo že sami upravljati svoje zasluženje in premoženje, to določajo civilni zakoni vsake države. V Argentini se to zgodi z 18 leti. Seveda pa so starši dolžni svojim otrokom delavcem od njihove plače dati nekaj za njihovo primerno razvedrilo in druge čisto osebne izdatke v skladu s sprejetimi krajevnimi običaji. Če tega ne store, otrok ne smejo dolžiti kraje, če si ti sami nekaj odtrgajo od plače, ki jo s svojim delom zaslužijo.

Po drugi strani bodo pa starši na najboljši možni način pomagali tudi gmotno odraščajočim otrokom, da bodo lahko začeli svoje samostojno življenje opremljeni z vsem potrebnim. Saj končno starši predvsem delajo za to, da pripomorejo svojim otrokom do lepega življenja. To mora biti staršem v tolažbo in ponos.

Nikoli se ne smeje

Na roditeljskem sestanku je učiteljica potožila nekim staršem: „Vaš otrok se nikoli ne smeje“. Pretreslo

me je. Ali starši dovolj skrbimo za veselje v družini?

Eno najvažnejših sredstev za zvegojo otroka je veselje. Otrokovu srcé potrebuje veselja, zato se otroci (pa tudi odrasli) zmeraj dobro počutijo tam, kjer je veselje: ob veseli materi, ob veselem učitelju, ob veselem duhovniku. Če otrok doživlja veselje v svoji družini, bo tudi sam vesel. Kdor ima torej rad svoje otroke — in kdo od staršev jih nima? — naj že zato skrbi za veselje v sebi in svoji okolici. Veselje kot tudi žalost sta nalezljivi. Človek se navadno ne more dolgo časa ustavljati njenemu vplivu. Zato si upam trditi: če bi bilo več veselih staršev, bi bilo tudi več veselih in srečnih otrok. Od tod je tudi jasno, kako važna je med zakoncema resnična in globoka ljubezen, katere sad in učinek je iskreno veselje, ki bo potem „okuževalo“ vsa družino.

S tem pa nočem reči, da morajo starši otroku vse želja izpolniti. Nikakor ne, saj je to tudi nemogoče! A vesel otrok se bo veliko lažje odpovedal stvarjem, ki mu jih starši ne bodo mogli dati. Za veselje ni potreben denar, žrtvovati je treba za otroke le nekaj časa in imeti zanj veliko srca. Malo časa! Za stvari, ki so nam pri srcu, dobimo vedno čas. In kaj naj bi bilo staršem tako pri srcu, kot prav sreča njihovih otrok! Potem pa veliko srcá! Ne gre za to, kot že rečeno, da kupujemo otroku drage igrače; kakšna lepa povestica,

malo igranja z njim, pohvala, kadar je ta na mestu, pa je otrokova potreba po veselju zadoščena. Neki stari, izkušeni pedagog je dejal: Vzgojitelji, bodite zmeraj dobre volje in radi bodite nasmejani! Koliko zdrave učenosti in boga'e življenjske izkušnje je v teh nekaj besedah! Saj se godi isto tudi nam, starejšim: vesela družba, vesel dogodek, malo petja in smeha — in pomladi se nam srcé.

Zato pa, starši, bodite vedno veseli! Tega mnenja je tudi sveto pismo: Nепrestano se veselite, znova vam pravim, veselite se! (sv. Pavel). Poskušajte biti iz srca veseli vsaj danes — in če bo šlo vse dobro, še jutri in če gre tudi jutri vse dobro, ohranite in širite veselje vse tja do blaženega konca vašega očetovstva in materinstva!

Ne čutijo potrebe po maši

Kakšen odgovor bi lahko dali tistim, ki pravijo, da ne hodijo redno k maši, ker pač ne čutijo potrebe? Grede le, kadar so primerno razpoloženi.

Vera ni predvsem stvar čustev, čeprav imajo tudi čustva svojo vlogo pri njej. Vera je predaja vsega človeka Bogu: uma, volje, srca in telesa. Človek iz razodetja z umori spozna, z voljo in čustvi prizna — seveda vedno ob pomoči božje milosti — da je Bog začetek, konec in

smisel njegovega življenja, in se mu zato preda z vsem, kar je in kar ima. Zave se, da more na božjo ljubezen, ki mu jo je Bog izkazal z odrešenjem po Kristusu, odgovoriti primerno le s svojo neomejeno ljubeznijo do Njega. Ljubezen pa ni le v čustvih, ampak predvsem v dejanju. „Otročiči, ne ljubimo z besedami, ampak z dejanji“, je učil prve kristjane sv. Janez. In Kristus sam je dejal: „Kdor me ljubi, bo izpolnjeval moje zapovedi.“

Nisem direktno govoril o Vašeni vprašanju, pa mislim, da sem nanj že odgovoril. Dolžnost ni stvar dobrega ali manj dobrega razpoloženja, dolžnost je dolžnost ne glede na to, kakšno je naše trenutno razpoloženje in zahteva od nas močate izpolnitve. Seveda pa je Vaša prva dolžnost, da spoznate veličino svete maše, potem vam bo tudi izpolnitev te dolžnosti lažja. Pa če bi kljub temu kdaj ne bili prav razpoloženi za sveto mašo — ali mislite, da je bil Kristus na veliki petek razpoložen (če govorim človeško) za to, kar ga je čakalo? In sv. maša je prav obnavljanje tega, kar se je zgodilo na tisti petek na križu. Ali je potem čudno, če Bog včasih pripusti, da tudi vi okusite nekaj križevega razpoloženja pri maši? Lepo boste pri maši, če boste v takšnih primerih Bogu darovali enostavno to svoje nerazpoloženje — z voljo, čeprav se bodo čustva upirala. Mislite, da takšna maša nima nobene vrednosti? Jaz bi sodil prav nasprotno!

Titov režim je Bogu ljub?

Na teološkem tečaju je udeleženec prizadela izjava: Titov režim je Bogu ljub! Verjetno predavatelj ni tako rekel (podčrtano prejelo že uredništvo). V kakšnem primeru bi pa mogli zagovarjati to izjavo?

Ne samo verjetno, čisto gotovo je, da predavatelj (pisec teh vrstic) teh besed ni rekel. Kako bi jih tudi mogel reči? Mar mislite, da sem pozabil, kako je Titov režim prišel na oblast in kako sedaj to oblast izvaja? Kako bi mogel reči, da je Bogu ljub režim, ki tepta najbolj osnovne pravice človekove osebe, ki jih je Bog sam dal človeku? Kako naj bo Bogu všeč režim, ki že ves čas tako nepopustljivo preganja Kristusovo Cerkev in ji odreka pravico do vrednega življenja in ki bi jo raje uničil danes kot jutri? Vsi vemo — verjemite mi, da tudi jaz — da je Titov režim protibožen komunističen režim — komunizem pa Cerkev že ves čas najstrožje obsoja in ga bo obsojala, dokler bo komunizem.

Potem pa me vprašate, v kakšnem primeru bi pa vendarle mogli zagovarjati takšno izjavo? V nobenem! Razen če imamo pod temi besedami v mislih kakšen posamičen zakon, ki ga je uvedel Ti'ov režim. Gotovo obstoji namreč kakšen zakon, ki se po svoji vsebini sklada z naravnim in božjim zakonom (čeprav seveda Titovi zakonodavci nitj naimanjš niso na to mislili in jih to tudi

prav nič ne zanima). Takšen zakon je pa sam na sebi, po svoji vsebini Bogu ljub, ker pospešuje dejansko občo blaginjo in so ga zato državljani tudi v vesti dolžni izpolniti. To pa ne zato, ker je Titov zakon, temveč zaradi obče blaginje, na katero zakon dejansko meri.

Neenako plačilo

Rečeno je, da ne bo plačilo v nebesih za vse enako. Ali pa bo kljub temu veselje vseh popolno?

Da, popolno bo. Vsakdo bo namreč prejel tisto stopnjo plačila, kakršno mu je določil Bog in jo je sam s svojim življenjem tudi zaslužil. Blaženi ne bodo hrepeneli po ničemer višjem, ne po večji sreči in veselju, ker bo sreča vsakega popolna, čeprav bo neenaka. Veselje enega pa bo kljub temu večje kot drugega zaradi polnejšega deleženja na božjem blaženstvu in njegovi sreči.

Zakaj pokora?

Zakaj se nam pri spovedi naloži pokora? Torej nam Bog ne odpusti vsega, če moramo še sami potem delati pokoro?

Bog nam pri spovedi odpusti vso krivdo za grehe, ne pa vseh kazni. Odpusti nam večne kazni, ne pa redno vseh časnih kazni, razen če je morda kdaj naše kesanje iz ljubezni do Boga tako silno, da takorekoč požge v duši tudi vse ostanke greha.

To se verjetno zgodi le zelo redko. Je razlika: če gre za človeka, ki se da krstiti v odrasli dobi, se mu pri krstu odpusti ne le greh, ampak tudi vsa časna kazen zanj, zato se takšnemu ne naloži nobena pokora; za že krščenega grešnika, ki ni bil zvest svojim krstnim obljubam (zlasti če gre za smrtne grehe) božja pravičnost pa zelo primerno zahteva, da za svoje grehe trpi časne kazni, 'ko mu večne in del časnih odpusti že sama spoved. Obenem pa božje usmiljenje takšnega grešnika prav s to pokoro spomni, kako nevhvaležen je bil do Boga in ga obenem skuša obvarovati pred ponovnim padcem in pred večnim pogubljenjem.

Ljubiti z vsem srcem?

Prva zapoved je, da moramo ljubiti Boga z vsem srcem. Tako rada bi Boga res tako ljubila, pa se bojim, da ga ne. Tako rada imam namreč svojega moža in svoje otroke, da sem vsa srečna ob njih, kadar ja mislim na Boga, ne čutim nič podobnega. Kaj naj storim?

Dobro morate razlikovati med ljubeznijo kot stvar volje in ljubeznijo kot čustvom. Volja je za ljubezen bistvena, čustva ne. To se drugače pravi, da se resnična ljubezen meri po naši volji, ne pa po čustvih. Boga torej ljubimo nad vse, če ga z umom in voljo bolj cenim kot vsako drugo osebo in dobro in sem zato pripravljen vse prej pretrpeti in zgubiti, kot pa njega razžaliti. Ima

Bog v vašem življenju to prvo mesto? Če ga ima, se ne bojte; imate pravo ljubezen do njega. Tudi če nimate enakih čustev do Boga kot da svojega moža in otrok ali sploh ne čutite nič posebnega, ko mislite nanj. Čustva niso v človekovi svobodni oblasti, ampak so odvisna delno od bližine ljubljenega litja, delno pa od človekovega temperamenta. Nekateri ljudje se hitro raznežijo do solz, drugi ostanejo ob istem dogodku brez pravih čustev. To, kar vidimo, slišimo, otipljemo, nam morda neprimerno hitreje in močneje vzbudi naša čustva, kot pa to, kar je samo duhovno, čeprav to zadnje morda bolj cenimo kot prvo. Zato ni čudno, da se vam ob možu in otrocih zbudijo velika in močna čustva, ob Bogu, ki je duhovna stvarnost, pa ne. A iz tega ne smete sklepati, da Boga nimate čez vse radi. Upam, da sva se razumela?

Izprševanje vesti: **O spovedi:**

1. Imaš *ljubezen* do zakram. pokore? Se zavedaš dragocenosti in koristi pogoste spovedi, ne samo za odpuščanje grehov, ampak da vselej dobimo novega poguma za vsakdanje borbe? Imaš rednega spovednika? Mu zaupaš notranje stanje, svoje življenje, skrbi? Če nimaš posebnega razloga proti, mu ob začetku spovedi lahko poveš svoje ime, da te bo bolj razumel. Kako pogosto se spoveduješ? Se ti zdi preveč enkrat na mesec? Nihče ne nosi v denarnici garancijskega pisma, da se bo lahko mirno pripravil na smrt...

2. *Kako se spoveduješ?* Pred izprševanjem vesti prosiš Boga za pomoč, da bi mogel prav spoznati duševno stanje? Posvetiš primeren čas za pripravo? Opravimo vsako spoved tako, kot da je zadnja v življenju.

3. *Kesanje:* Poiščimo *zakaj* nam je žal? Ali samo z usti moliš kesanje? Pomisliš, da gremo k spovedi kot izgubljeni sinovi v Očetovo hišo, katerega smo z grehi žalili?

4. *Trden sklep:* Imaš voljo, da ne boš več grešil? Katera sredstva boš za to izbral? Si odločen pustiti priložnosti za greh? Če se jim ne moreš izogniti (npr. zaradi dela

ali poklica), imaš močno voljo, da jih boš spremenil iz bližnjih v daljnjo priložnost? Imaš navado čimprej opraviti naloženo pokoro? Se samo s tem zadovoljiš, ali pa stalno daruješ Bogu molitve, žrtve in dobra dela v zadoščenje za svoje grehe ter za grehe drugih?

Materina molitev

Dete malo in ubožno,
bodi pridno in pobožno,
s tem skrbi mi boš plačalo,
dete revno, dete malo!

Pater Leppich razlaga sv. pismo

Iz pisma apostola Pavla Hebrejcem

1. dec. 2, 5-12. Senzacionalistični listi in umazana literatura nudijo spačeno podobo človeka. Tudi tvoja duhovna podoba se bo počasi zmaličila in izvotlila, če boš bral samo kioskovsko pisanje in risanje.
2. dec. 2, 13-18. Molimo za stanovitnost duhovnikov! Bodimo jim iskreni prijatelji.
3. dec. 3, 1-6. Masoni učijo, da je Bog svet le ustvaril, potem pa ga je prepustil lastni usodi. Poznaš dobro sv. pismo, da bi jim z razodeto božjo besedo potrdil božjo skrb za svet?
4. dec. 3, 7-11. Tudi pri današnjih brezvercih je napuh kriv njihove zakrknjenosti, češ, da zadostujejo sami sebi. Molimo iskreno očenaš, da bi vsi priznavali Boga za Očeta, od katerega prejemo vse dobro.
5. dec. 3, 12-19. Če je sv. pismo za nas samo zbirka mrtvih črk, potem se ne smemo čuditi, če se nam ne posreči, da bi še druge navdušili, da bi ga brali. Prosimo, da bi sv. pismo prav premišljevali in ga vnašali v vsakdanje življenje.
6. dec. 4, 1-11. Kako zelo si nemiren „asfalten človek“ želi počitka! A ga ne bo našel v leni brezdelnosti ali v sproščenih strasteh, ampak edinole v miru in prijateljstvu z Bogom.
7. dec. 4, 12-16. Res je, da Bog od nas veliko zahteva. Zato vsak dan znova obnavljamo zaupanje v njegovo pomagajočo milost.
8. dec. Katoliški duhovnik ne more in ne sme učiti svojega nauka ali ustanoviti kake nove ločine, ampak mora čim zvesteje tolmačiti razodeti nauk in uradno učenje Cerkve. Molimo za edinost vseh škofov in duhovnikov s papežem v stvareh vere in nravnosti.
9. dec. 6, 1-20. Cenimo sv. pismo! V koliko komunističnih zaporih je en sam odtrgan listič sv. pisma romal od celice do celice, iz rok v roke kakor relikvija.
10. dec. 7, 1-14. Zahvalimo se Jezusu-Velikemu duhovniku, ker nas je poklical v duhovski rod, v božje ljudstvo nove zaveze.
11. dec. 7, 15-28. Tudi prav zadnji izmed posvečenih novomašnikov je že zaznamovan za večnost z zakramentom mašniškega posve-

čenja. Molimo za tiste duhovnike drugih verstev, ki se pripravljajo na prejem katoliškega duhovništva.

12. dec. 8, 1-13. „... Zakaj milosten bom njih krivicam in njih grehov se ne bom več spominjal.“ Za nas, ljudi, je ta nauk težko uresničljiv, a je možno. ... Zmotiti se je človeško — odpustiti je božje.
13. dec. 9, 1-14. Judje, budisti, mohamedanci in pripadniki drugih verstev, ki resno spolnjujejo svoje dolžnosti, morajo izvrševati trde vaje zatajevanja; mi pa pozabljammo ali se nam upira, da bi ob petkih naredili kako žrtev v spomin Jezusove žrtve življenja.
14. dec. 9, 15-24. Posvetimo Bogu svoje družine, domove in druge stvari in božji blagoslov bo posvečal vse naše življenje.
15. dec. 9, 25-28. Advent nas znova spominja na pričakovanje Odrešenikovega prihoda. Morda je letošnji advent zadnji advent v tvojem življenju...
16. dec. 10, 1-10. Darovi za Cerkev, dobrotelost in verske vaje nas morda ne stanejo dosti. Toda zvesto dnevno spolnjevanje božje volje pa terja od nas odločnega junaštva, ki ga je Kristus že vnaprej zahteval od svojih učencev.
17. dec. 10, 11-18. Kako pazimo na lepo vedenje v družbi! Kako smo notranje in zunanje pozorni do Kristusa pri maši, ko od spremnenja dalje gleda na nas?
18. dec. 10, 19-25. Tudi sv. Pavel je imel svoje župnijske skrbi. Naše zamujanje pri maši bi on označil kot nepozornost do Boga. Bodimo pri vsej nedeljski maši!
19. dec. 10, 26-31. V naši dobi je Satan dosegel to, da ne jemljemo več tako zares ne nebes ne pekla. Pa je obstoj obeh verska resnica. Prosimó za vero v poslednje reči!
20. dec. 10, 32-39. Naše spoganjeno krščanstvo potrebuje močne transfuzije krvi. Vsak od teh stavkov nas more navdušiti za novo gorečnost.
21. dec. 11, 1-6. Moderna znanost ne more več tajiti bivanja Boga. A od ne-zanikanja Boga do vere vanj je še dolga pot. Molimo za enega od modernih znanstvenikov, da bi tudi javno izpovedoval svojo vero v pravega Boga.
22. dec. 11, 7-16. Mi ne živimo v času Abrahamovem, v dobi še ne izpolnjenih obljub. „Videli smo njegovo slavo.“ Zato v zad-

njih dneh adventa prosimo za tiste Jude, ki v dobri veri, še vedno čakajo na Odrešenikov prihod.

23. dec. 11, 17-23. S kakšnim pričakovanjem poslušajo dediči branje testamenta! Pavlovo pismo Hebrejcem nam bodi kakor svet testament. Večkrat ga berimo, a ne kot dnevne časopise, ampak kot glas večnosti za našo večnost.
24. dec. 11, 24-40. Ta Pavlova vera mora osramotiti našo versko mlahavost in nedoslednost. Obenem bi morale te Pavlove besede razcefrati naše božične priprave, ki so pri večini kristjanov tako malo božje, tako zvodenele, materialistične, nič krščanske.
25. dec. 12, 1-3. Pri Jezusu so bile jasli neločljivo povezane s križem. Si med tistimi, ki obhajajo vesel božič, odklanjajo pa trpljenje velikega petka? Kdor se odloči za pot križa, mora računati z bolečinami in nasprotovanji!
26. dec. 12, 4-13. Tisti starši, ki iz napačnega usmiljenja do otrok popuščajo v verski vzgoji, se ne smejo čuditi, če kasneje njihovi otroci ne bodo zmožni junaške vere mučenca sv. Štefana.
27. dec. 12, 14-24. Izid revolucije se ne odloča na ulicah, ampak v srcih. Zato bi naslednjo misel lahko imeli na svojih delovnih mizah (ali v mislih): „Če smo se v srcu iskreno spreobrnili, kaj je potem čudnega, če se nam tudi svet zdi spremenjen?“
28. dec. 12, 25-20. Sv. pismo je najbolj razširjena knjiga na svetu, a na žalost tudi najmanj razumeta, in še manj živeta. Šele tedaj, ko ga bomo vsak dan s premislekom brali, bo začelo osvetljevati in zboljševati naše življenje.
29. dec. 13, 1-7. Ker nismo upoštevali tega Pavlovega programa, zato smo morali vnesti v moderni besednjak izraze kot so npr. „razredni boj“, „železna zavesa“, „razporoka“, „življenjski standart (status)“, „vodstvena mrzlica“, „zamenjava struktur“ ipd.
30. dec. 13, 8-15. Podoba Križanega je brisana iz modernega življenja, ker s svojim pretresujočim naukom vzbuja neugodje. Ohranimo podobo križa v naših domovih in misel na Križanega v načinu našega življenja.
31. dec. 13, 16-25. Te poslednje apostolove želje so prav tako sodobne danes, kakor v času, ko jih je pisal. Ta program veljaj za novo leto, naj že bodo kakršnekoli zunanje razmere, v katerih nam bo po božji volji namenjeno živeti.

I. I. (Nadaljevanje)

18.

Že prej smo jo slišali tožiti, kako ji je sedaj bilo najhuje ob praznikih. Zakaj ti so jo spominjali nekdanjih praznikov v srečnih mirnih dneh, v krogu vse družine, ki je ni več.

Podobno se na Silvestrov večer ob čakanju novega leta spominja nekdanjih doživetij novega leta: ata je bil še živ, farni zvon je naznanil slovesni trenutek... sedaj je vse minilo, v dogodkih polnih groze in bolečine. Nekako dvajset let prej je v revoluciji zgorela farna cerkev in je prav v tistih dneh padel ustreljen tudi naš ata.

Tega se mama spominja v pismu, ki mi ga pošilja iz mesta, kjer je bila nekaj tednov na obisku pri hčerkah Anici in Ivanki (4. januarja): „Na Silvestrov večer so Anica, Ivanka, Albin in

Jožek (njen vnuk, sin hčerke Tončke) novega leta čakali v kuhinji. Se mi je dolgo zdelo, kaj jih ni tako dolgo spat. Grem pogledat v kuhinjo. Manjkalo je samo deset minut do polnoči. Vsedla sem se k njim in sem se veselila z njimi. Iz radia je govorilo: „Samo še ena minuta!“ To je mene tako ganilo, da ne morem povedati. V triinsedemdesetem letu sem prvič tako pričakala novega leta. Pa sem se spomnila nazaj, kako je včasih farni véliki zvon zapel in naznanil novo leto. Sva se z atom na postelji usedla, pa sva zmolila par očenašev za srečno novo leto. A zdaj je naš farni zvon umolknil...

Tako je, na vse moramo biti pripravljene. Jaz čutim, da grem strahšno nazaj. Po 60. letu je šla moč nazaj po letih, po 70. letih gre pa po dnevih. Če je božja volja, letos bi še rada pomagala. Če je pa to leto zadnje, naj ne bo nobeden žalosten... Srčno pozdravljen in blagoslavljen! Z Bogom! Antonija.“

V istem pismu dostavi nekaj dni pozneje: „Tako je: eden za drugega molimo letos, ko imamo tako važna dela. Menda še zmeraj velja: Če Bog ne zida hiše, zastonj se trudijo zidarji — posebno pri nas v naši deželi...“

Če boš mogel kaj zgruntati to mojo slabo pisavo!“

Pri zadnjih besedah misli na zidanje nove hiše, ki jo je pri-

pravljaj brat Jože, sedanji gospodar na domu.

V tistih trenutkih starostne osamelosti se materi vračajo spomini še dalje nazaj v preteklost, v srečna mladostna leta, ki jih je preživljala ob očetu in materi, z brati in sestrami, v veselju in pesmi (23. novembra): „Oni mesec nazaj sem sama ličkala koruzo v stari veži. Pa sem se zamislila šestdeset let nazaj. Nas je bila velika družina. Mati so večerjo kuhali, ko so oče včasih iz gorice prišli malo korajžni in so kake pesmi vižali. Mi otroci, saj smo znali vsi peti, smo poprijeli in smo zapeli tako, da se je daleč okrog razlegalo. A zdaj pa nikdar ne slišim nobenega petja, razen v cerkvi...“

19.

Leta tekó, materi in meni. Ona jih že nabira čez sedemdeset, jaz se pa Abrahamu bližam in svoji srebrni maši. A jaz let ne štejem, mati pa jih šteje od tistih srečnih dni. Že leto pred mojo srebrno mašo govori o tem. Jaz sem pa njeno sedemdesetletnico nekaj let prej celo prezrl in se je spomnil šele naknadno po domačih opomnjen.

Mati piše (21. marca): „Leta hitro potekajo. Bo kmalu 25 let Tvojega mašništva. Stokrat in stokrat Bog bodi zahvaljen, da si to, kar si. Čutim, da Ti veliko moliš zame in kar za vse. Hvala Bogu, smo kar vsi zdravi, le jaz sem bolj zanič, tudi lahka dela ne

zdržim celi dan. Naveličala sem se živeti. Prosim Boga — in še Ti prosi — za potrpljenje pa srečno zadnjo uro, pa ne dolgo bolezen.

Vsak dan se Te spomnim.“

Brata me za srebrno mašo vabila domov. Mati nekaj mesecev pred tem jubilejem tudi spomni na to (19. marca): „Jože in Albin sta Te povabila domov, pa nisi na to nič odgovoril. Naredi tako, kakor Ti vest pove. Jaz mislim, da je tako, da tu veliko ljudi s Teboj misli. Je težko...“

In tako je prišla moja srebrna maša, ki se je je bila mati spomnila že leto prej, ker se je morda bala, da je ne bi dočakala.

Za to priložnost sem ji pisal posebno pismo, kjer sem tudi sporočil, kako sem obhajal ta jubilej v prijateljskem krogu najbližjih znancev. Mati odgovarja in preprosto pove, kaj ji je bil dan moje nove maše, pred petindvajsetimi leti (18. avgusta): „Sem bila tako vesela, ker se vidi iz Tvoje pisma, da si srečen in zadovoljen. Tudi jaz sem se goreče spominjala, tako kakor vsako nedeljo. Saj ta slovesnost se ne more pozabiti. Enkrat me je šofer vprašal, kdaj sem bila v svojem življenju najbolj vesela. Lahek odgovor — takrat, ko je moj sin zapel: Gloria in excelsis Deo...“

Zdaj poleti je kar lepo zame, ali zime se bojim, ko ne morem nikamor. Zdaj pa delam, kar morem; težkih del ne morem oprav-

ljati. Še bolje bi pa bilo zame, da ne bi toliko dela videla, ker brez dela ne morem biti.

Smiliš se mi, kako boš to pisavo zgruntav.“

20.

Brat mi v voščilih za božič sporoča, da je mama sedaj veliko boljša, da „spet izgledajo kot nekdanj, le da se jim poznajo leta na njihovem obrazu.“

Pa to je bilo le izboljšanje pred zadnjo in usodno boleznijo. Zakaj njeno pismo, ki sem ga obenem s tem bratovim prejel, je zadnje mamino pismo.

Kratko je in vse že nekam zagledano v posmrtnost. Govori o mojem stricu duhovniku, ki je prišel po dolgem času spet domov na obisk. Okrog osemdeset let mu je že, pa je prišel pogledat in je obljubil, da kmalu pride domov v pokoj za leta, ki mu od življenja še preostanejo. Pa ni prišel — da že kar zdaj povem — čez dobro leto je na fari, kjer je nad trideset let deloval, tudi končal svoje življenje, daleč od doma.

Potem pa mama govori o smrti drugega duhovnika, ki ji je bil v mladosti sosed v njeni rojstni vasi: „Pršinov gospod je umrl oktobra. Lep pogreb je imel. Šestnajst gospodov je bilo in pet govorov. Vsi gospodje naše župnije so bili imenovani, kar jih je že umrlo in kar vas je še živih. Na

Poljanah so pokopani in ravno v svojo rodno hišo gledajo.

Bodimo veseli vsak v svojem poklicu, sem tudi jaz, včasih bi najrajši zapela.

Pozdravljen! Z Bogom!

Mama.“

To je zame zadnji mamin pozdrav in zadnji njen: Zbogom, ki pomeni slovo od sina, pa tudi že slovo od življenja.

Ob slovesu najbolj čutimo, kaj smo drug drugemu, in se prijatelji težko ločujemo in si imajo takrat največ povedati. In človek, ki v življenju zori, ob koncu pride do najvišjega spoznanja in najgloblje ljubezni; zato mu je slovo ob koncu življenja najgloblje doživeto in najtežje. Tudi mati je strnila ves svoj smisel ob nas, vso svojo ljubezen in svoje skrivnostno bogastvo v zadnjo besedo slovesa: mama.

Vedno se mi je prej v pismih podpisovala s svojim krstnim imenom Antonija. V tem zadnjem je za zadnje slovo postavila preprosto in toplo ime, s katerim smo jo vsi vedno klicali: mama.

Čudovito, kako ta beseda, vsa prepojena s čustvom, požene korenine do jedra tvoje duševnosti. Mi smo ji rekli: mama, pri sedovih so tudi imeli „mamo“, pri Žungrovih, Babčevnih in Petkovih pa so imeli „mater“. Najbrž je ta razlika v imenovanju matere samo različna navada. A enkrat

vraslo v tvoje srce ostane nespremenljivo. Žungrovim, Petkovim in Babčevim je morda ime mati pomenilo prav isto kot nam „mama“. A da bi kdo od nas našo mamo kdaj poklical: mati, si ni mogoče misliti. Huda pomota bi to bila, kot zmeta in zamenjava osebe. Pri nas smo klicali z „mati“ staro mater, in to je nekaj drugega.

Ker govorim o svojih spominih na mamo, jo imenujem večkrat kar „moja“ mati. A to spet ni „moja“ mati, ampak je „naša“ mama. Zakaj nisem sam; so še pred menoj Micka, za menoj Tončka, Tone, Jernej, Anica Lojze, Jože, Ivanka, Albin. Deset nas je bilo vseh, ki smo jo klicali za mamo, zato je „naša“ mama. „Moja“ mati pravzaprav ne pove vsega bogastva njenega materinstva. Zakaj v vsakem od nas se je njena ljubezen in njeno srce pomnožilo. Zato smo jo mi najbolj čutili kot „našo mamo“ in se je sama najbolj počutila mater v vsej polnosti, kadar smo bili vsi okrog nje zbrani. Bilo je to okrog skupne večerih okrog mize in okrog peči v prijetnih razgovorih, ob nedeljah in velikih praznikih v slovesnem razpoloženju in razigrane volje zlasti pri kosilu — saj prav tega naša mama do smrti niso mogli pozabiti in se jim je po tistih blaženih trenutkih tako tožilo.

Danes splošno otroci tikajo svojo mater in govore: Mama, kje si bila, vendar si prišla? Za nas ne-

mogoče! Mi smo našo mamo vedno vikali: Kje ste bili, mama, ali ste vendar prišli! Če bi me naša mama sedajle srečali, pa bi jih jaz nagovoril: Mati, vendar te vidim spet po dolgem času — bi jim zastal korak in bi me čudno pogledali, kot da nisem pravi, da sem se zmotil, da je nisem prav spoznal in sem jo zamenjal s kom drugim...

Sem govoril o njej v teh spominih kot nesdosledno: moja mati, naša mama, potem spet s tikanjem ali vikanjem, kakor mi je prišlo na jezik in pod prste. Pa ni tako nedosledno. Zakaj nekaj drugega je, kadar govorim o njej kot o tretji in oddaljeni osebi in govorim tebi, tujcu, ki je ne poznaš in pričakuješ izraz splošne in ustaljene rabe: moja mati. Saj nikdar ne moreš drugemu povsem prav povedati, kar nosiš v srcu. Vsaka beseda je navsezadnje le slabotno znamenje v sebi neizraženega notranjega doživljanja. V tej nemoči se pač v govorjenju predajamo izrazom ustaljene rabe. Nekaj drugega pa je, kadar govorim bolj v neposrednem stiku z materjo ali se nanjo obračam: tedaj mi je vedno le „mama.“ Nekaj drugega pa je spet, kadar bratje in sestre med seboj o njej govorimo; tedaj nam je vedno: naša mama, ki jo z vsem spoštovanjem in hvaležnostjo tudi vikamo in govorimo: Naša mama so imeli zlato srce — tako in nič drugače.

Hudičev advokat

Morris West - Jože Škerbec

Naslednjega dne ob enajstih dopoldne je Blaise Meredith odpoval iz Rima v Kalabrijo. Za prtljago je imel le majhen kovček s perilom, brevirjem, zapisnikom in predstavitvenim pismom, ki mu ga je izročil prefekt obredne kongregacije za njegovo blagorodje škofa iz Valente. Čakala ga je deseturna vožnja in brzec je bil vroč,

zapršen in natrpan s Kalabrezi, ki so se vračali z romanja v sveto mesto.

Najubožnejši so se prerivali kot čreda v prepolnih vagonih drugega razreda, medtem ko so se ženske razkropile in napolnile s svojimi osebami in prtljago sedeže in prtljažnike prvega razreda. Meredith se je znašel stisnjen med čvrsto matrono v svileni obleki in temnopoltim duhovnikom, ki je glasno lizal metine cukrčke. Na sedežu nasproti so sedeli kmet, njegova žena in štirje otroci, ki so žvrgoleli kot skržati in se zapletali med noge vseh. Okna so bila zaprta in zrak zatohel in dušljiv.

Vzel je v roke brevir in sklenil, da se bo zbral in ga molil. Deset minut po odhodu z glavne postaje v Rimu se je že moral odpovedati tej nameri. Okuženi zrak mu je povzročal gnus in glava mu je boleče kinkala ob tresenju vlaka in vreščanju otrok. Skušal je zadremati, toda debelušasta ženska se je neugodno premikala v pretesni obleki in glasno žvečenje duhovna mu je šlo na živce, da bi zakričal. Premagan in z bolečino v želodcu se je s težavo dvignil s sedeža in odšel na hodnik, kjer je ostal stojé, naslonjen na steno in zroč bežečo pokrajino.

Pokrajina je bila odeta v prvo pomladansko zelenje. Brazde, ki so jih povzročili na zemeljski površini nalivi in veter in oranje, so bile pokrite s svežo travo. Štukturni omet pročelja hiš je bil umit

od dežja in pobeljen od sonca in celo razvaline vodovodov starodavnih rimskih podeželskih mestec so bile obrasle z mahom in svežim grmičevjem, ki je poganjalo med ostarelimi kamni. Ponavljajoči se čudež pomladanskega prerobenja je bil tu bolj izrazit kot v kateri koli drugi deželi na svetu. Ta zemlja je bila utrujena, izčrpana in opustošena skozi stoletja, z griči, izpranimi od dežja in vetra, s posekanimi drevesi, z usahlimi rekami in s tlemi, izkrvavljenimi v tolikšni meri, da so bila spremenjena v prah. Pa vendar je zmogla vsako leto to kratkotrajno pa pogumno razkazovanje listja, trave in cvetja. Celo na hribih, strganih rebrih, preubožnih, da bi vzdrževala koze, so ostajale slabotne zelene ploskve kot spomin na preteklo rodovitnost.

Če bi mogli to zemljo pustiti počivati za nekaj časa, je pomislil Meredith, če bi se dalo rodovitna plemena preseliti za pol stoletja kam drugam, bi se jo dalo obnoviti. Toda to se ne bo nikdar zgodilo. Rodovi se bodo še naprej množili, medtem ko bo zemlja pod njihovimi nogami umirala, res da počasi, pa vendar preneglo, da bi jo tehniki in agronomi mogli okrepiti.

Bežeča pokrajina, ki se je kopala v soncu, je začela utrujati oči. Ozrl se je po eni in drugi strani hodnika na tiste, ki jih je izrinil iz kupejev cigaretni dim, žaltava salama, česen in vonj teles, ki se

ne kopljejo. Opazil je neapeljskega trgovca v kuharskih hlačah in kratkem jopiču in z bleščečim prstanom na grobem prstu; nemškega turista s čevlji z debelimi podplati in drago Leico; par Francozinj s ploskimi prsmi; na balin ostriženega severnoameriškega študenta s pegastim obrazom in blizu stranišča par provincialnih mladoporočencev, ki sta se držala za roke.

Ta dva sta pritegnila Meredithovo pozornost. Fant je bil kmečki sin z juga, temen kot Arabec, iskrih oči in ekspresivnih rok. Tenke bombažaste hlače so se mu oprijemale stegen in majca se mu je lepila na prsi, da je bila njegova kompaktna moškost sugestivno vidna. Dekle je bilo nizko in temno kot on, čvrsto v pasu in v gležnjih. Stala sta si nasproti v ozkem hodniku, se držala za roke, slepa in gluha za vse drugo. Njuní vznemirjeni telesi sta se zibali ob ritmu vlaka. Njuna strast je bila očita, ni pa delala vtisa nujnosti. Fant se je šopiril kot petelin v zaupanju na svojo posest. Ona je kazala zadovoljstvo z njim in s seboj v mali zasebni večnosti mlade ljubezni.

Ko ju je Blaise Meredith opazoval, je začutil neko nejasno hrepenenje po preteklosti, ki je ni nikdar okušal. Kaj je on vedel o ljubezni poleg teološke opredelitve in v senci spovednice šušljane krivde? Kakšen pomen je imel njegov nasvet spričo te odkrite ljubezen-

ske skupnosti, ki je po božjem hotenju vir življenja in jamstvo za človeško nadaljevanje. Kmalu, mor-da že to noč, bosta ležala skupaj v mali smrti, iz katere bo pognalo novo življenje, novo telo in nova duša. Toda Blaise Meredith bo spal sam, z vsemi skrivnostmi vesolja skrčenimi v sholastični silogizem v njegovi lobanji. Kdo je imel prav, on ali onadva? Kdo se je bolj bližal popolnostim božjega načrta? En sam odgovor je bil, Evgen Marotta je prav imel. On se je umaknil iz človeške družine, ta dva sta hitela naprej, da jo obnovita in nadaljujeta.

Noge so ga začele peči in v križu ga je zbadalo. Bolečina v želodcu se je spet začela oglasati. Moral bo sestiti in za trenutek počivati. Ko se je vrnil na sedež, je kalabrijski duhovnik bombastično pridigoval:

„... Čudovit človek je sveti oče. Pravi svetnik. Bil sem čisto blizu njega v baziliki sv. Petra. Če bi stegnil roko, bi se ga lahko dotaknil. Kar čutiš moč, ki jo izžareva. Čudovito... čudovito! Vse dni življenja bi morali zahvaljevati Boga za privilegij, ki smo ga uživali na tem romanju.“

Vonj po meti je zavel po kupeju. Blaise Meredith je zatisnil oči in molil za premirje, toda debeli glas Kalabreza je grmel naprej:

„Katero doživetje se more primerjati temu, da smo šli v Rim, da smo šli po stopinjah mučencev in pokleknili na Petrov grob? Tam

vidiš Cerkev, kot je v resnici, vojsko duhovnikov, menihov in redovnic, ki se pripravljajo na osvojitve sveta za Kristusa...“

Če ga bomo osvojili na ta način, je pomislil Blaise Meredith jezno, Bog naj se usmili sveta. Takšna šema ni nikdar napravila ničesar dobrega nikomur. Ta bedak govoriči kot kakšen potujoči kramar. Da bi vsaj utihnil in malo premislil.

Toda Kalabrez je vozil s polno paro in navzočnost duhovniškega sobrata ga je spodbujala k še večji zagnanosti.

„Prav imajo, kadar trdijo, da je Rim sveto mesto. Duh papeža čuje nad njim noč in dan. Toda zapomnite si, vsi svetniki Cerkve pa le niso v Rimu. Nak! Celó v naši mali provinci imamo svetnika, ki res še ni uradno razglašen, ki pa je pravi pravcati svetnik. Tako, je pravi pravcati svetnik.“

Blaise Meredith je v hipu prisluhnil. Njegova slaba volja se je razblinila in pozorno je čakal na ostalo.

„Proces proglasitve k blaženim se je začel. Govorim seveda o Giacomu Neroneju. Ali ste že slišali govoriti o njem? Še ne? Čudna pa čudovita zgodba je to. Nihče ne ve, od kod je prišel, toda nekoga dne se je pojavil v vasi kot človek, ki ga je sam Bog poslal. Z lastnimi rokami si je zgradil majhno kočjo in se ves posvetil molitvi in dobrim delom. Ko so se komunisti polastili kraja ob koncu

vojne, so ga umorili. Umrli je kot mučenec v obrambo vere. In od njegove smrti so se na njegovem grobu dogajali čudeži drug za drugim. Bolniki ozdravljajo, grešniki delajo pokoro. Zanesljiva znamenja za naklonjenost Vsemogočnega.“

Blaise Meredith je odprl oči in preprosto vprašal:

„Ali ste ga vi poznali, oče?“

Kalabrez ga je naglo in nezaupljivo pogledal.

„Če sem ga poznal? Dobro, osebeno ga nisem poznal, vendar kljub temu veliko vem o njem. Jaz sem iz Cosenze, sosednje škofije.“

„Hvala,“ je vljudno odvrnil Blaise Meredith in znova zatisnil oči. Kalabrez se je živčno presedel, nato pa vstal ter odšel v stranišče. Meredith je izrabil njegovo odsotnost, da je stegnil noge in naslonil razbolelo glavo na blazinicco naslona. Nobenega obžalovanja ni čutil zavoljo svojih besed. Ni prenesel takšne rajske muzike. Bila je spakedrana cerkvena govorica, popačena retorika, ki ni ničesar razložila, ki pa je jemala resnici dobro ime. Uhajala je na stranski tir in ni odgovarjala na nobeno vprašanje. Solidno zgradbo uma in razodetja, na kateri je slonela Cerkev, je krčila na obredno zaklinjanje, brez oblike, brez haska in v bistvu zgrešeno. Pocukrana pobožnost. Varala je le človeka, ki jo je prodajal. Razen starih žensk in bleličnih deklete ni zadovoljevala nikogar, toda rastle je silno bujno,

kjer je bila Cerkev najbolj trdno zasidrana v ustaljenem redu. Bila je znamenje popuščanja, transakcije, zrahljanosti med klerom, ki mu je bilo laže pridigati o pobožnostih kot pa spoprijemati se z moralnimi in družbenimi vprašanji svojega časa. Prekrivala je zarobljeno nečimrnost in pomanjkanje vzgoje. Ljudi je puščala gole in neoborožene pred strahotnimi skrivnostmi, kot so trpljenje, strast, smrt in zadnja vprašanja o onstranstvu.

Temnopolti Kalabrez se je vrnil zapenjajoč si gumbe na talarju in odločen, da znova zavzame svoje mesto pred poslušalstvom in shujšanim monsignorjem. Sedel je, se hrupno vseknil in zaupljivo pobobnal po Meredithovih kolenih.

„Vi ste iz Rima, monsignor?“

„Da, iz Rima,“ je osorno odvrnil Meredith, nadležen, da so ga motili v njegovem počitku. Toda Kalabrez je bil trdoglav in slep spričo ovir.

„Toda vi niste Italijan?“

„Ne, Anglež sem.“

„Ah, obiskovalec Vatikana? Roman?“

„Delujem tam,“ je hladno dejal Meredith.

Kalabrez se mu je bratsko nasmehnul in pokazal svoje piškave zobe.

„Srečni ste, monsignor. Prilike imate, ki jih mi ubogi kmetje nimamo. Mi obdelujemo peščeno zemljo, medtem ko vi gojite bohotne poljane mesta svetnikov.“

„Jaz ne gojim ničesar,“ je su-

hoparno odvrnil Meredith. „Funkcionar obredne kongregacije sem in Rim ni prav nič bolj mesto svetnikov kot pa Pariz ali Berlin. Je pač mesto, ki se ohranja v nekem relativnem redu, ker se papež sklicuje na pravice, ki mu jih daje konkordat, da zaščiti sveti značaj središča krščanstva. To je vse.“

Kalabrez je bil prebrisan kot jazbec. Prešel je očitek in naglo povzel novo kost, ki se mu je ponudila.

„Vi me silno zanimate, monsignor. Jasno je, da vi živite v veliko širšem svetu, kot pa je moj. Imate veliko več skušnje. Toda jaz sem zmeraj vztrajal na tem, da preprosto življenje v podeželju bolj navaja k svetosti kot pa velikomestni trušč. Vi delujete pri obredni kongregaciji. Morda imate opravka s postopki za proglašenje k blaženim. Ali ni tako?“

Meredith se je ujel v past in se je tega zavedal. Čutil se je prisiljenega, da govori. Pridobil bo na času in na silah, če se sedaj vda in se skuša potem presesti v Formiu ali Neaplju. Na kratko je odvrnil:

„Vsa moja skušnja mi pravi, da nahajamo svetnike na najmanj previdljivih krajih in v najmanj ugodnih časih.“

„Natančno tako! To je tisto, kar me je tako zanimalo pri našem lastnem božjem služabniku, Giacomu Neroneju. Ali poznate kraj, kjer je živel, Gemelli dei Monti?“

„Nikdar še nisem bil tam.“

„Toda veste, kaj pomeni ime?“

„Kar pomenijo besede. Predstavljam si, da gorska dvojčka.“

„Res je tako. Je dvoje vasi na dveh grebenih hriba v enem izmed najbolj pustih predelov Kalabrije. Gemello Minore je manjša vas, Gemello Maggiore pa večja. Oddaljeni sta šestdeset kilometrov od Valente in pot do njiju je prava mora. Prebivalci teh dveh naselij so najbolj siromašni in potrti v vsej naši provinci. Bolje povedano, takšni so bili, dokler se ni začel širiti sloves o božjem služabniku.“

„In tedaj?“ Proti svoji volji je Meredith začutil, da se je začelo buditi v njem zanimanje.

„Aha, tedaj...“ — debelušasta roka se je dvignila s kretnjo pridigarja — „tedaj se je zgodilo nekaj čudnega. Giacomo Nerone je živel in deloval v Gemellu Minore. V tem kraju je bil izdan in umorjen. Njegovo telo pa je bilo prenešeno v neko votlino blizu Gemella Maggiore, kjer so ga pokopali. Od tedaj se je Gemello Minore še naprej pogrezal v propadanje in obubožanje, medtem ko Gemello Maggiore napreduje iz dneva v dan. Ima novo cerkev, bolnico, gostišče za turiste in romarje. Tako je, kot da bi Bog kaznoval izdajalce in nagrajeval tiste, ki so zaščitili telo božiega služabnika. Ali ne menite tudi vi tako?“

„Ta misel se mi zdi dvomljiva,“ je odvrnil Meredith z lahno ironijo. „Blaginja ni zmeraj zname nje božje naklonjenosti. Lahko je posledica spretne propagande župana in prebivalcev in morda celo samega župnika. Takšne stvari so se že dogajale.“

Kalabrez je postal rdeč od jeze zavoljo obdolžitve in je vzkipel v strastno zavračanje.

„Vi si preveč predstavljate, monsignor. To zadevo so preučili modri in bogaboječi možje, možje, ki razumejo naše ljudstvo. Vi se postavljate v nasprotstvo z njimi?“

„Jaz nisem v nasprotju z nikomer“, je kratko odvrnil Meredith. „Omejujem se na to, da ne odobravam pre nagljene sodbe in dvomljivega nauka. Nekdo ne postane svetnik po razsodbi ljudstva, ampak po kanonski odločitvi. Zato grem v Kalabrijo, da bom deloval kot branilec vere v zadevi Giacomina Neroneja. Če imate kak zanesljiv dokaz očitvecev, ga bom prav rad sprejel, v zakoniti obliki.“

Duhovnik ga je gledal za trenutek z odprtimi usti, potem pa se je njegova sigurnost razblinila v momljajočih izgovorih, ki jih je na srečo prekinil prihod v Formio.

Vlak za na sever je imel oditi šele čez dvajset minut in Blaise Meredith je izrabil priliko, da se je malo sprehodil. Sram ga je postalo.

Kakšen dobiček je imel s to ceneno govorniško zmago proti podeželskemu duhovnu? Kalabrez je

bil zarobljenec, ali kar je še slabše, pobožen zarobljenec, toda Blaise Meredith je bil na želodcu bolan izobraženec brez ljubezni. Ničesar ni pridobil in ničesar ni dal od sebe, in zapravil je prvo priliko, da bi kaj zvedel o človeku, čigar življenje je moral preiskati.

Medtem ko se je sprehajal po peronu, oblitom od sonca, in opazoval potnike, ki so se drenjali okoli prodajalca pijač, se je spraševal že stotič, katera je bila tista njegova pomanjkljivost, ki mu je preprečevala prosto občevanje z ljudmi. Vedel je, da imajo drugi duhovniki velik užitek ob grobem in sočnem narečju v razgovoru s kmeti. Znali so odkrivati bisere modrosti in skušnje pri kmečki mizi ali ob kozarcu vina v kuhinji kakega delavca. Z isto domačnostjo so se razgovarjali z opravljivimi vlačugami Trastevera kot z uglaženimi gospodi Pariolija. Enako jim je bil všeč drzni humor na ribiškem trgu kot bistroumni domisleki v jedilnici kakega kardinala. In to so bili dobri duhovniki

MOLITVENI NAMEN

Splošni: da bi verniki bolj učinkovito delali za dosego pravičnosti, ljubezni in miru na svetu.

Misijonski: da bi vsi kristjani pospeševali ljubezen med vsemi ljudmi.

ki so napravili veliko dobrega za ljudstvo in sami zase ob tem čutili posebno zadovoljstvo.

V čem je bila razlika med njim in njimi? V strasti, je dejal Marotta, v sposobnosti ljubiti in želiti, občutiti tujo bolečino in uživati ob veselju drugih. Kristus je jedel in pil s cestnarji in z javnimi grešnicami, toda monsignor Meredith, njegov poklicni učenec, je živel samotarsko življenje med zaprašenimi zvezki v knjižnici obredne kongregacije. In sedaj, v tem poslednjem letu svojega življenja, medtem ko se mu je mala siva smrt razraščala v želodcu, je bil še zmeraj sam, ne da bi imel živo dušo na svetu, ki bi mu delala družbo.

Postajenačelnik je zapiskal in Meredith je stopil na vlak, da bi napravil, poteč se, dolgo in naporno vožnjo: vrstile se bodo postaje Neapelj, Nocera, Salerno, Eboli, Cassano, Cosenza in v poznem popoldnevu Valenta, kjer ga je čakal škof, da bi ga sprejel.

(Bo še)

svetovne

novice

Duhovnost na prvem mestu

Salezijanska družba Hčera Marije Pomočnice obhaja letos 100-letnico ustanovitve. Ob sprejemu 1500 članice družbe je Pavel VI. poudarjal pomen in prvenstvo duhovnega življenja in stremljenja za svetostjo, čeprav današnji človek toliko ceni zunanjo dejavnost in čeprav je apostolsko delo potrebno in nujno.

Lucija še živi

Pred meseci se je v Lizboni (Portugalska) razširila novica o smrti Lucije, ki je bila deležna Marijinega prikazanja v Fatimi. Ob tem so se širile še druge govornice v zvezi s fatimsko skrivnostjo. Zato je moral karmeličanski samostan v Coimbri, kjer živi s. Lucija, sporočiti javnosti, da je Lucija še vedno pri življenju in da nikakor ni bolna.

Vodstvo dominikanskega reda je objavilo, da šteje red 8.310 članov; od teh jih je 4.613 po raznih dominikanskih samostanih v Evropi. V Jugoslaviji živi 87 dominikancev. V Sloveniji imajo svojo postojanko v Žalcu. 36 članov dominikanskega reda ima škofovsko dostojanstvo.

Češka „zima“

V zadnjem času so morale redovnice — razen tistih, ki delujejo v umobolnišnicah in zavodih za slaboumne otroke — zapustiti svoja stanovanja in se spet naseliti v „koncentracijskih samostanih“, v katerih so bile pred letom 1968.

Jezus — nadzvezda ne zadostuje

Westminstrski kardinal Heenan (Anglija) je v enem zadnjih pastirskih pisem govoril o „duhovnih“ težnjah sodobne mladine. Ta zapušča dosedanje idole, zvezde „pop“ ali revolucionarje in postaja pozorna na najbolj nesrečne v naši družbi ter išče resnične vrednote. „Toda so lahko duhovne izkušnje“, pravi kardinal, „le plod halucinacij zaradi uživanja mamil ali dvomljivega razmišljanja.“ Vsekakor pa bi bilo napačno, če bi se težnjam mladih smejali ali se iz njih norčevali. Cerkev si mora prizadevati, da pokaže mladini pravo podobo Kristusa Odrešenika, božjega Sina. „Podoba Jezusa, ki bi bil le Superstar ali vodja, katerega so preganjali duhovniki in politiki, ne zadostuje...“

Ruska „Pravda“ je objavila dopis iz Slovaške, v katerem poročevalec trdi, da se ljudje v tej deželi „trdovratno“ drže vere. V zadnjih dveh letih je število pri verouku padlo le za pet odstotkov in tri četrte zaročencev se poroči tudi cerkveno. Velika večina prebivalstva se da pokopati po cerkvenem obredu in list trdi, da pošiljajo svoje otroke k verouku celo člani komunistične partije.

Žena z dva tisoč otroki

Ko sta Berlinčanki Ruth Oges umrla prva otroka, je mislila, da ne bo mogla več roditi otrok. Želela je kakšnega posvojiti, pa ji oblast tega ni dovolila, češ, da je premlada. Zato je z nekaj prijateljicami ustanovila „Pomoč za sirote“. Zbirale so obleko in vse potrebno za okoli dva tisoč sirot. Medtem je Bog tudi njen zakon blagoslovil s šestimi otroki. Sedaj ji že njeni otroci pomagajo pri delu za sirote. Ruth Oges je luteranske vere, toda v njeni sobi visi velika slika s srečema pri Pavlu VI. Sv. oče je hotel s posebno audienco nočastiti ženo, ki je prepričana, da je tudi danes najlenši ženski poklic — materinstvo, bodisi duhovno ali telesno.

420 trupel na križišču

Zlasti v poletnih mesecih so časopisi polni poročil o žrtvah, ki jih terja promet. V avstralski državi Viktoriji (3 in pol milijona prebivalcev, glavno mesto Melbourne) je bilo v enem letu 420 smrtnih prometnih

nesreč. Da bi uporabnike cest opozorili k večji previdnosti, bodisi pešce ali šoferje, se je 420 dijakov neke šole uleglo na eno najbolj prometnih križišč glavnega mesta. Mnogi mimoidoči so šele ob tem doumeli tragično število smrti na cesti.

900-letnica samostana

Tirolska cistercijanska opatija Stams pri Innsbrucku slavi letos 900-letnico ustanovitve. Po zadnji vojni so jo pomagali obnoviti tudi patri iz Stične in danes jo vodi kot administrator Slovenec p. dr. Bernard Slovaša.

Vatikanske umetnine

Za boljše varstvo umetnin so v vatikanskih muzejih namestili varnostne naprave. Kadar bi se kdo umetninam preveč približal, zazvoni zvonec in opozori paznike. Kasneje bodo na najvažnejših mestih postavili štirinajst televizijskih kamer. Te bodo omogočile še natančnejše nadzorstvo in pomagale rediteljem v primeri velikega navala obiskovalcev.

Japonski katoličani v tujini

Letos je obiskal japonske katoličane v Južni Ameriki msgr. Hamao, pomožni škof v Tokio (Japonska). Ob tej priložnosti so posebej poudarili oz. odkrili dejstvo, da živi zunaj Japonske več katoličanov, kot pa v matični državi. Na Japonskem je 350.000 katoličanov, medtem ko jih je v Latinski Ameriki 500.000.

Pietá brez okvar

Prof. Redig de Campos, ravnatelj vatikanskih muzejev in šef odbora za restavriranje slavnega kipa Pietá, delo Michelangela, je zanikal novico, da bi levo oko bilo resno okvarjeno, nasprotno, dejanje napadalca bo ostalo popolnoma brez vsakršne sledi. Odslej bo kip zavarovan z močnim steklom.

Kaplja v afriškem morju

V 54 afriških državah je vsega 349.348.000 prebivalcev in od teh jih je katoličanov 40.726.447, skoraj točno ena sedmina. Od 355 škofij jih 158 vodijo domači afriški škofje. Tujji misijonarji delujejo vedno bolj v dogovoru z domačimi škofi in duhovniki ali redovnicami.

Alec Guinness se je spreobrnil

Svetovno znani angleški filmski igralec Alec Guinness se je spreobrnil in prejel krst. Ko je bil leta 1968 v Rimu med snemanjem nekega filma, je večkrat, kar prej ni bila njegova navada, stopil v bližnjo cerkev in prosil za ozdravljenje svojega paralitičnega 14-letnega sina. Po vrnitvi v London ga je fant sam prišel čakati na letališče, čeprav še na vozičku, a bolj gibčen, in kmalu nato je popolnoma shodil ter ozdravel. Bogati igralec, oče, je klical k sinu vse najbolj znane zdravnike z vsega sveta, a brez uspeha. Po ozdravljenju so pravtako zdravniki priznali, da si ne znajo tega drugače razlagati, kot da je bil to čudež.

Novice iz Slovenije

70-letnica ljubljanskega metropolita
dr. Jožeta Pogačnika

23. septembra letos je ljubljanski nadškof in metropolit dr. Jože Pogačnik dopolnil 70 let življenja. Sam je odklonil sleherno proslavo tega življenjskega jubileja, sprejel pa je pobudo stolnega kapitlja in na ta dan vodil evharistično slavlje, pri katerem bi z njim somaševali člani stolnega kapitlja in Duhovniškega sveta.

Uvodno besedo k bogoslužju je spregovoril pomožni škof in generalni vikar dr. Stanko Lenič. Čestital je nadškofu k njegovemu življenjskemu jubileju in mu zaželel božjega blagoslova tudi za prihodnje. Poudaril je, da ta večer ne gre za zunanje proslavljanje, temveč za ras in poudarek edinosti duhovnikov s svojim nadškofom, za doživetje tiste znane besede: kako lepo je, če bratje prebivajo skupaj.

**Vesele in žalostne ure
slovenskega škofa**

Nadškof Pogačnik je v pridigi prosil navzoče, naj se z njim Bogu

zahvaljujejo za vse dobrote, ki jih je prejel v življenju, nato pa nadaljeval: 45 let že pridigam, pa še nkoli nisem govoril o svoji osebi. Tuđi da nes ne mislim. Moram pa zaradi vas spregovoriti o svoji službi. Bog mi je naložil škofovsko službo v sila odgovornem času — v času koncila in v prvem desetletju po koncilu, ko se Cerkev prenavlja, na eni strani veselo in vedro pomlaja, na drugi strani pa trpi boleče krče zaradi kriz znotraj Cerkve same. Pri nas so se dogodile tragične, v srce boleče stvari, ki morejo greniti življenje vernikom in pastirjem.

Naj nekatere odkrito povem

Nekaj duhovnikov doma in v tujini je pustilo službo pri oltarju. Precej ljudi je Cerkvi obrnilo hrbet, toliko nerojenih življenj se ubija, del mladine je duhovno zgubljen in se predaja vsakovrstnemu uživanju. Zakaj to omenjam? Bog je škofo in duhovnike postavil za pastirje tudi tem ljudem in bo od nas zahteval odgovor za njihove duše.

Pa tudi dokaj svetlih reči

Naše cerkve — tako je nadaljeval nadškof Pogačnik — niso tako prazne kot marsikje na zahodu. številno obhajil raste, to je poroštvo za lepo bodočnost. Za prizidek k Teološki fakulteti v Ljubljani ste se tako zavzeli, da je bil to razveseljiv plebiscit, koliko je še vere pri nas. Omeniti moram še eno, kar je škofu v težavnih dneh v veliko tolažbo: naši duhovniki so svojemu škofu zvesti in

vdani, za kar jim bodi nocoj izrečena posebna zahvala.

Nova cerkev v Gornji Bistrici

Izseljenci in zdomci iz župnije Črešnjevci v Prekmurju so si postavili viden in trajen spomenik svoje ljubezni do Boga in domovine. S požrtvovalno pomočjo domačinov so zgradili novo cerkev v vasi Gornja Bistrica. 9. maja je generalni vikar dr. Josip Meško blagoslovil temeljni kamen, v nedeljo, 6. avgusta, pa je mariborski škof dr. Držečnik blagoslovil novo cerkev.

Medškofijski odbor za študente

Seje medškofijskega odbora za študente so vsako drugo soboto v mesecu.

Komisijo za versko izobraževanje in duhovno oblikovanje, ki ima sestanke vsak drugi ponedeljek ob 19 v župnišču sv. Petra, vodi **Mira Žveplan**, asistent pa je **Rudi Konciliija**.

Komisijo za tisk, ki ima sestanke vsak drugi četrtek v uredništvu Družine, vodi **Angelca Ficko**; asistent pa je **dr. Drago Klemenčič**.

Komisijo za apostolat, ki ima sestanke vsak drugi torek ob 19 v župnišču sv. Petra, vodi **Marjana Tratnik**, asistent pa je **Rudi Konciliija**.

Komisijo za stike z mladino, ki ima sestanke vsak drugi torek ob 19 v župnišču sv. Petra, vodi **Janez Briški**, asistent pa je **Rudi Konciliija**.

Komisijo za pokoncilsko duhovnost, ki ima sestanke vsako drugo sredo ob 15 v župnišču sv. Petra, vodi **Lojze Peterle**, asistent pa je

Rudi Konciliija. Komisije se ukvarjajo s specialnim študijem in s praktičnim delom v korist vseh skupin. Vanje so povabljeni predstavniki vseh skupin.

Študentski verski večeri

Namesto organizacij, ki so prepovedane, delujejo študentski verski krožki, ki se zbirajo v Ljubljani, v Mariboru in tudi drugod.

Ljubljana: ob ponedeljkih: Polje, Rožnik, Stolnica, Sv. Jakob, Sv. Peter; **Ljubljana ob torkih:** Dravlje, Koseze, Sv. Peter, šentvid; **Ljubljana ob sredah:** Bežigrad, Sv. Jakob, Moste, Stolno župnišče; **Ljubljana ob četrtekih:** Kodeljevo, Rakovnik, Sveta Trojica, Sv. Križ, Sv. Jakob, šiška, Sv. Peter, Trnovo; **Ljubljana ob petkih:** Francišskani.

Teološki tečaj

Osnovni teološki tečaj za študente in izobražence je vsak petek ob 19. do 21.30 na teološki fakulteti, Poljanska 4.

Študentski večeri drugod

Maribor - stolnica — ob torkih; Podbrežje — ob sredah; Maribor - francišskani — ob četrtekih; Brezovica — ob nedeljah; Kranj — ob petkih; Komenda — ob petkih; Novo mesto — ob sredah.

Skupine, v katerih so tudi študentje, so še v Celju, Domžalah, Idriji, Kamniku, Mengšu, Šmartnem pri Kranju, Šmartnem pri Litiji, Tržiču, na Vrhniki in v Zagorju ob Savi.

med nami v Argentini

Slomškova proslava

Počastitev 110-letnice smrti slovenskega škofa, vzgojitelja in svetniškega kandidata Antona Martina Slomška je izvedla Slomškova šola iz Ramos Mejije, ki jo vodi ga. Helena Malovrhova.

V nedeljo, 24. septembra, ob 16 popoldne je v polno zasedeni veliki dvorani Slovenske hiše msgr. Anton Orehar daroval sv. mašo za vse v Argentini umrle učitelje in katehete. Petje je vodil šolski zbor Balantičeve šole pod vodstvom gdč. Angele Klanšek.

Pred predstavo je šolski referent ZS g. France Vitrih poročal o šolskem delu, dve deklici v narodni noši pa sta izročili slovenski šopek mladinskemu pisatelju Mirku Kunčiču in dr. Rudolfu Hanželiču.

Nato je bila Kunčičeva petdejan-ka Od zibeli do groba o Slomškovem življenju in delu. G. Franci Holosar

je pred vsakim dejanjem prebral kratek uvod. Pod vodstvom gdč. Anice Šemrov je igralo 80 otrok. Igra je bila dobro naštudirana in prepričljivo podana. Sceno je napravil g. Stane Snoj. Zelo lepa je bila panorama Slomškove rojstne vasi in pa veliki Slomškov portret za sklepni prizor.

Obletnica Našega doma v San Justu

16. obletnico blagoslovitve je Naš dom v San Justu praznoval v nedeljo, 8. oktobra s celodnevno prireditvijo.

Ob 8 zjutraj je v sanjuški stolnici maševal msgr. Anton Orehar, po maši pa je bilo na dvorišču Našega doma najprej dviganje zastav, po uvodnih besedah g. Rudija Brasa pa govor predsednika Našega doma g. Staneta Mustarja. Nato sta govorila tudi krajevni dušni pastir dr. Alojzij Starc in predsednik ZS g. Božo Starriha. Recitacijski zbor je podal Ovnovo Slovensko besedo, nato pa je bilo petje šolskega zbora, ki ga vodi gdč. Anica Mehle, in nastop okteta pod vodstvom g. Andreja Selana.

Popoldanski program se je začel ob 17. Napovedoval ga je g. Ivan Oven. Slavnostni govornik je bil g. Pavle Fajdiga, prosvetni del programa pa je obsegal ritmični ples (gdč. Metka Trpin), mednarodne ljudske plese (gdč. Stella Maris Bruzzone), telovadni nastop deklet in fantov (g. Franc Zupanc), argentinske in za sklep slovenske narodne plese (gdč. Tinka Urbančič). Za tem so se gostje zadržali še na družabnem večeru.

Obletnica Slomškovega doma

Slovenska skupnost v Ramos Mejiji je praznovala v nedeljo, 15. oktobra, 11. obletnico blagoslovitve Slomškovega doma.

V slavnostno okrašenem domu je bilo ob 11 dviganje zastav in pozdrav predsednika Slomškovega doma g. Franca Vestra. Nato je daroval sv. mašo delegat msgr. Anton Orehar, med katero je prepeval ramoški cerkveni zbor pod vodstvom g. Gabrijela Čamernika. Msgr. Orehar je v pridigi poudarjal potrebo po vzgoji vzgojiteljev, ki bodo ohranjali naše domove v slovenskem in katoliškem duhu.

Po prijateljskem kosilu in pomenku se je začel popoldanski del proslave malo po 4. uri. Prosvetni referent doma g. Marijan Loboda je povezoval posamezne nastope: telovadno vajo naraščajnikov (g. Janž Tršan), prizorček Kuharice (dekllice pod vodstvom gđc. Anice Šemrov), petje mladinskega zbora (g. Jože Malovrh), dva mladinska narodna plesa (ga. Ema Kessler), prizorček najmlajših šolarjev Mi smo vojaki, korenjaki (ga. Helena Malovrhova) in petje kvarteta Finkovih. Slavnostni govor je imel arh. Jure Vombergar. Pevski zbor pod vodstvom g. Čamernika je nato zapel tri pesmi, mladinska godba pod taktirko g. Toneta Skubica pa je zaigrala nekaj narodnih pesmi.

Slovenske šole v Buenos Airesu

Ljudskošolski otroci so od marca do konca novembra vsako soboto obi-

skovali slovenske šole, v katerih so se učili verouk, slovenščino, slovensko zgodovino in zemljepis, petje in telovadbo. Vsak mesec so imeli šolske maše in skozi leto tudi več šolskih prireditev. V soboto, 21. oktobra, so se vse šole udeležile skupnega celodnevnega izleta v Parque Pereyra. Šole delujejo pod okriljem Zedinjene Slovenije, pri kateri je šolski referent g. Franc Vitrih. Prinašamo kratek pregled letošnjega šolskega leta:

Jegličeva šola v Buenos Airesu:
voditeljica: ga. Marjana Batagelj;
katehet: g. Jurij Rodé; učitelji: gđc. Maruška Batagelj, gđc. Lučka Pavšer, gđc. Anica Rodé in g. Gregor Batagelj; učencev 25 in 5 v otroškem vrtcu.

Jurčičeva šola v Carapachayu: voditeljica: ga. Majda Markež; katehet: g. Matija Borštnar; učitelji: gđc. Lučka Pirc, ga. Marija Pleško, gđc. Majda Pahor, g. Franci Korošec in g. Janez Žnidar; učencev 47.

Prešernova šola v Castelarju: voditeljica: gđc. Mija Markež; katehet: g. Matija Lamovšek; učitelji: ga. Anka Gaser, gđc. Mimi Gorišek, gđc. Jožica Kopač, gđc. Cvetka Malalan, ga. Vida Pograjc, gđc. Marija Urbanič in g. Pavle Fajdiga ml., učencev 73.

Baragova šola v Slovenski vasi (Lanús): voditeljica: ga. Zdenka Jan; kateheta: g. Janez Petek in g. Andrej Prebil; učiteljice: gđc. Mimi Bokalič, ga. Majda Hočevnar, gđc.

Marija Hočvar, gđč. Anči Koprivnikar, gđč. Julka Lužovec, gđč. Marija Stanovnik, gđč. Slavka Urbanija in gđč. Mari Žitnik; učencev 82.

Balantičeva šola v San Justu: voditeljica: gđč. Angelca Klanšek; katehet dr. Alojzij Starc; učitelji: gđč. Katica Cukjati, gđč. Nežka Furlan, gđč. Mirjam Jereb, gđč. Anica Mehle, gđč. Marica Zakrajšek, g. Franci Uštar in g. France Zupan, učencev 105.

Rožmanova šola v San Martinu: voditeljica: gđč. Katica Kovač; katehet g. Jurij Rode; učitelji: gđč. Saša Harman, gđč. Nina Pristovnik, g. Gizela Šuštaršič in g. Boris Pavšer; učencev 103.

Slomškova šola v Ramos Mejji: voditeljica: ga. Helena Malovrh; katehet Jože Škerbec; učitelji: gđč. Renata Sušnik, ga. Alenka Poznič, gđč. Martina Jeločnik, gđč. Bernarda Fink, g. Franček Breznikar, g. Bogdan Golmajer, g. Marjan Hribar, g. Franci Holosan in g. Janez Tršan; učencev 142; v otroškem vrtcu: učiteljici: gđč. Bernarda Opeka in gđč. Majda Holosan, otrok 19. Šolski zbor vodi gđč. Anica Šemrov.

Sola sv. Cirila in Metoda v Menodozi voditeljica: gđč. Lenčka Božnar; katehet: g. Jože Horn; učiteljica gđč. Anica Grintal; otrok 26.

Aljaževa šola v Bariločah: voditeljica: ga. Milena Arko, učiteljica: ga. Lučka Kralj, otrok 16.

Srednješolski tečaj

Srednješolski tečaj ravn. Marka Bajuka je imel pouk vsako drugo soboto v Slovenski hiši v Buenos

Airesu. Ravnatelj tečaja je g. Marko Kremžar, tajniške posle pa ureja ga. Naca Osterc. V letošnjem šolskem letu je tečaj obiskovalo 139 dijakov.

Razredničarka 1. razreda je bila ga. Terezka Marn-Žužkova, ki je poučevala slovenščino, msgr. Anton Orehar je učil verouk, gđč. Terezka Prijatelj pa petje. Dijakov je bilo 39.

V 2. razredu je bil za razrednika g. Marjan Schiffrer, ki je učil slovenščino, msgr. A. Orehar je učil verouk, gđč. Terezka Osojnik zgodono, g. Kremžar pa zemljepis. študentov je bilo 38.

Razrednik 3. razreda je bil ing. Jože Žakelj (zgodovina), verouk je učil msgr. Orehar, slovenščino pa g. Schiffrer. Dijakov je bilo 21.

4. razred je obiskovalo 27 učencev. Za razrednika je bil g. Pavle Rant, msgr. Orehar je poučeval verouk, g. Franci Markež pa slovenščino.

V 5. letniku je bilo 19 študentov G. Tine Debeljak ml. je bil razrednik in je vodil študente pri pripravi almanaha, svetovni nazor je razlagal g. Kremžar, v govorništvo pa jih je uvajal g. Miloš Stare.

Srednješolski tečaj za slovensko mladino je tudi v Rožmanovem zavodu v Adroguaju in v Baragovnem misijonišču v Slovenski vasi.

Misijonska nedelja

Na predzadnjo nedeljo v oktobru je bila misijonska nedelja. Pri vseh slovenskih mašah je bila pridiga posebej misijonskemu vprašanju in

za misijone so ljudje molili in darovali.

Glavna misijonska proslava je bila v Slovenski hiši ob 4 popoldne, ki se je začelo z mašo. Z msgr. Oreharjem so somaševali p. Miha Žužek, ki je tudi pridigal, dr. Filip Žakelj, g. Andrej Prebil CM in g. Franc Sodja CM.

Po odmoru je g. Marjan Loboda pozdravil številne udeležence, nato pa je g. Ladislav Lenček CM ob skopraj 300 skioptičnih slikah predstavil delo 83 slovenskih misijonarjev in misijonark. Ob koncu so vsi navzoči zapeli zahvalno pesem.

Narodni praznik

Narodni praznik 29. oktobra in dan slovenske zastave so v Buenos Airesu živeči rojaki praznovali na predvečer praznika 28. oktobra, v Slovenski hiši. Ob 19 je msgr. A. Orehar daroval sv. mašo za vse, ki so delali in se žrtvovali za slovenski narod, ob 20 pa je bilo slavje v veliki dvorani. Pozdravne besede je spregovoril g. Pavle Fajdiga, predsednik pripravljalnega odbora, nato pa sta govorila predsednica SDO gdč. Ana Marija Klanjšček in predsednik NO za Slovenijo g. Miloš Stare. Mladinska folklorna skupina s Pristave, ki jo vodi g. Jure Ahčin, je izvajala slovenske folklorne plesne vmesne kratke prizore ob narodni nesmi pa je režiral g. Maks Borštnik. Nato je bila slavnostna večerja.

Rožmanov zavod

V nedeljo, 29. oktobra je bilo celo-

dnevno slavje v Rožmanovem zavodu v Adroqueju. Ob 11 je msgr. A. Orehar daroval sv. mašo in govoril o pomenu in poslanstvu zavoda za fante, ki se v njem vzgajajo, in za našo skupnost. Po maši je dr. Filip Žakelj podal pregled prizadevanja za Baragovo beatifikacijo, g. Marko Fink je pa zapel solospev iz Geržičničevega oratorija „Friderik Baraga“.

Popoldanski program je začel g. Franc Urbanija, ki je pozdravil goste in razložil smisel vsakoletne zavodove prireditve. Gojenci so nato odigrali zborna igro navzočega dramatika g. Joža Vombergarja „Čudno kresne noči“ v režiji g. Marjana Willenparta. Dopoldanski in popoldanski program se je razvijal na lepem zavodovem vrtu.

Spomin vseh vernih rajnih

Svojih umrlih in vseh vernih rajnih so se Slovenci v Buenos Airesu spomnili z molitvami in z obiskom pokopališč. Ker je 2. novembra delovni dan, so bile skupne pobožnosti za umrle že na dan vseh svetnikov.

V slovenski kapeli je bil ob 18.30 rožni venec, maša za naše žrtve in nato molitve za rajne pred spomenikom naših junakov. Na pokopališču Chacarita so bile ob 15.30 molitve v jugoslovanski in slovenski grobnici, ob 17 pa sv. maša v cerkvi sv. Neže.

Skupne molitve za umrle so bile tudi na pokopališčih San Justo, Villegas, San Martín, Morón, Olivos in Boulogne.

KJE

JE

KAJ?

duhovno življenje la vida espiritual

UVODNIK	Peter in Pavel nam pišeta za božič	641
SODOBNA VPRAŠANJA	Ljubezen do Cerkve, znak dobrega katoličana Skrivnost učlovečenja	642 644
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Tretji svet	649
	Past. pismo škofov Jugoslavije o veri	651
RAZNO	Msgr. Jože Jagodic o škofu Jegliču	654
	Razgovor s srebrnomašnikom Janezom Pet- kom CM	660
	P. Leppich razlaga sv. pismo	678
	Spomin na mater	681
ZA MLADINO	Moj odnos do vere	661
	Ker te ljubim	665
	Mladinska pošta	660
	Da se boš laže spovedal	663
V DRUŽINI	Spomin božičnih večerov	670
	Naši problemi	619
	Izpraševanje vesti o spovedi	677
ROMAN	Hudičev advokat	685
NOVICE	Svetovne novice	691
	Novice iz Slovenije	694
	Med nami v Argentini	396

Leto XXXIX
številka 10-11

Okt.-November 1972
Oct.-Noviembre 1972

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.
Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.
Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

V Argentini in obmejnih državah: 50.— pesov; v ZDA in Kanadi: 7 dolarjev; v Avstriji: 125 šilingov; v Italiji: 2.800 lir; druge protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: arh. Jure Vombergar.

יהודה

